JAMHURI YA KENYA
WIZARA YA ELIMU

MTAALA WA SHULE YA MSINGI

KISWAHILI

GREDI YA 1

KWA WANAFUNZI WALIO NA CHANGAMOTO ZA KUONA

TAASISI YA UKUZAJI MITAALA KENYA
JAMII ADILIFU NA YENYE UJUZI

Chapisho la Kwanza 2017
Chapisho la Pili 2022

Chapisho la Tatu 2024

Haki zote zimehifadhiwa. Hairuhusiwi kuiga, kunakili, kupiga chapa au kutoa mtaala huu kwa njia yoyote ile bila idhini, kwa maandishi, ya mchapishaji.

ISBN: 978-9914-43-069-1
Kimechapishwa na kutolewa na Taasisi ya Ukuzaji Mitaala Kenya

UTANGULIZI

Serikali ya Kenya inajitolea kuhakikisha kuwa malengo ya sera kuhusu elimu, mafunzo, na utafiti yanakidhi matarajio ya Katiba ya Kenya ya 2010, Ruwaza ya Kenya 2030, Sera ya Mtaala wa Kitaifa ya 2019, Malengo Endelevu ya Umoja wa Mataifa (SDGs), na mikataba ya kikanda na kimataifa ambayo Kenya imesaini. Kuelekea kufikia lengo la Elimu ya Msingi, Wizara ya Elimu (MoE) imetekeleza kwa mafanikio na hatua kwa hatua utekelezaji wa Mtaala wa Kiumilisi (CBC) katika ngazi ya awali, msingi, na Shule za Upili za daraja la chini.

Utekelezaji wa Mtaala wa Kitaalamu unajumuisha ufuatiliaji na tathmini ili kubaini mafanikio yake. Baada ya mzunguko wa miaka mitano wa utekelezaji, tathmini ya jumla ya mzunguko wa elimu ya msingi ilifanywa ili kubaini kufikia malengo ya matokeo ya kujifunza kama ilivyotarajiwa katika Mfumo wa Mtaala wa Elimu ya Msingi.

Serikali ya Kenya iliunda Jopo Kazi la Rais kuhusu Mageuzi ya Elimu'Presidential working party on Education Reforms' (PWPER) mwaka 2022 kushughulikia masuala muhimu yanayoathiri sekta ya elimu. PWPER ilifanya mapendekezo mbalimbali yaliyochangia marekebisho ya mtaala.

Mapendekezo ya PWPER, ripoti za ufuatiliaji, tathmini ya jumla, maoni kutoka kwa watekelezaji wa mtaala, na wadau wengine yalisababisha hatua ya kufanya marekebisho katika mtaala pamoja na kuchunguza upya masomo yaliyopendekezwa.

Mtaala wa Gredi ya 1 kwa wanafunzi walio na changamoto za kuona uliofanyiwa marekebisho, umejengwa kutokana na umilisi uliokuzwa katika Gredi ya Chekechea. Umuhimu katika gredi hii ni maendeleo ya usomaji wa msingi, hesabu, na stadi za mwingiliano na mazingira.

Mitaala hii inawakilisha Malengo ya Kitaifa ya Elimu, kauli kiini, matokeo yanayotarajiwa kwa ujumla na kwa kila somo pamoja na Mada na Mada Ndogo. Mitaala hiyo pia inajuimuisha Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa , Swali Dadisi Lililopendekezwa, Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:, masuala mtambuko(PCI's), maadili, vigezo na viwango vya kuzingatia katika kutathmini.

Nina matumaini kwamba mashirika yote ya serikali na wadau wengine katika Elimu watatumia miundo hii kubuni ufanisi na ufanisi utekelezaji wa CBC.

MHE. EZEKIEL OMBAKI MACHOGU, CBS
WAZIRI WA ELIMU,
WIZARA YA ELIMU

DIBAJI

Wizara ya Elimu (MoE) ilianza kutekeleza Mtaala wa Kiumilisi (CBC) mwaka 2019 nchini kote. Gredi ya **Kwanza** ndiyo ya kwanza katika ngazi ya Elimu ya daraja ya awali nayo Gredi ya **Sita** ni ya mwisho katika ngazi hiyo katika mfumo uliofanyiwa marekebisho wa elimu.

Mtaala uliofanyiwa marekebisho wa Gredi **ya 1** unaendeleza utekelezaji wa Mtaala wa Umilisi kutoka Gredi ya **Chekechea** katika ngazi ya Chini. Mtaala huu unatoa fursa kwa wanafunzi kuzingatia wanachokipenda ili kuunda msingi wa elimu na mafunzo zaidi na/au kupata stadi za ajira. Kiwango hiki cha elimu ni muhimu sana katika kuchangia kufikia ruwaza na mwito wa marekebisho yanayoendelea ya kimtaala kama ilivyoelekezwa katika Mswada Elekezi Nambari 1 wa mwaka 2019 kuhusu Kuelekea kuafikia elimu na mafunzo yenye ubora, faafu na jumuishi kwa maendeleo endelevu nchini Kenya ''*Towards Realizing Quality, Relevant and Inclusive Education and Training for Sustainable Development'*. Mswada Elekezi huo unaeleza kuhusu kuvuka kutoka mtaala wa Kimafunzo na kuzingatia kukuza vipawa vya kila mwanafunzi.
Hivyo basi, mtaala wa Gredi ya **1** kwa wanafunzi walio na *changamoto za kuona* inalenga kuimarisha ukuzaji wa Umilisi wa Kimsingi katika mtaala huu, yaani: mawasiliano na ushirikiano, uwazaji kina na utatuzi wa matatizo, ubunifu, uraia, ujuzi wa kidijitali, hamu ya kuendelea kujifunza na kujiamini.
Mitaala inapendekeza shughuli shirikishi za ujifunzaji unaolingana na Mada Ndogo mbalimbali na vipengele vingine vya mtaala wa umilisi (CBC). Pia inapendeza baadhi ya nyenzo za kufundishia na mbinu za kutathmini mbalimbali. Inatarajiwa kwamba mitaala hii itaongoza walimu kufanikisha wanafunzi kufikia matokeo maalum yanayotarajiwa ya kujifunza katika gredi ya **1** na kuwaandaa kwa mpito laini kwa Gredi ya **2**. Zaidi ya hayo, ni matumaini yangu kuwa mwalimu atatumia mitaala iliyobadilishwa kufanya ujifunzaji uwe wa kuvutia unaochangamsha na wa kufurahiwa.

DKT. BELIO KIPSANG', CBS

KATIBU MKUU

IDARA YA SERIKALI YA ELIMU YA MSINGI
WIZARA YA ELIMU

SHUKURANI

Sheria ya Taasisi ya Maendeleo ya Mtaala ya Kenya (KICD) Namba 4 ya Mwaka 2013 (Imerekebishwa 2019) inampa Taasisi jukumu la kukuza na kurekebisha mitaala na vifaa vya kusaidia mtaala kwa elimu ya msingi na elimu na mafunzo ya juu. Mchakato wa kukuza mtaala kwa kiwango chochote cha elimu unajumuisha utafiti wa kina, kulinganisha na viwango vya kimataifa, na ushiriki wa wadau wa nguvu. Kupitia mchakato wa kimfumo na wa mashauriano, KICD ilipata wazo la Mtaala wa Ujuzi (CBC) kama ilivyoelezwa katika Mfumo wa Mtaala wa Elimu ya Msingi (BECF) wa 2017, unaokidhi mahitaji ya karne ya 21 na matarajio yaliyoainishwa katika Katiba ya Kenya ya 2010, Kenya Vision 2030, Itifaki ya Jumuiya ya Afrika Mashariki, Miongozo ya Shirika la Kimataifa la Elimu, na Malengo ya Maendeleo Endelevu ya Umoja wa Mataifa (SDGs).

KICD hupokea fedha zake kutoka Serikali ya Kenya ili kurahisisha mafanikio mazuri ya jukumu lililoelezewa na utekelezaji wa mipango ya Serikali na Sekta (Wizara ya Elimu). Taasisi hiyo pia hupokea msaada kutoka kwa washirika wa maendeleo wanaolenga programu maalum. Mitaala iliyopitiwa ya darasa la kwanza kwa wanafunzi wenye changamoto ya kuona ilipangwa na kubadilishwa kwa usaidizi wa Benki ya Dunia kupitia Mradi wa Usawa katika Elimu ya Msingi ya Kenya (KPEELP); mradi unaosimamiwa na MoE. Kwa hivyo, Taasisi inashukuru sana kwa msaada wa Serikali ya Kenya, kupitia MoE, na washirika wa maendeleo kwa msaada wa sera, rasilimali, na msaada wa logistiki. Hasa, shukrani maalum kwa Waziri wa Baraza - MoE na Katibu Mkuu - Idara ya Elimu ya Msingi,

Pia, ningependa kutambua waundaji wa mitaala wa KICD na wafanyakazi wengine, walimu wote, waelimishaji walioshiriki kama wapangaji; Mashirika yasiyo ya Kiserikali yanayojiendesha (SAGAs) na wawakilishi wa wadau mbalimbali kwa jukumu lao katika kukuza na kubadilisha mitaala ya darasa la kwanza kwa wanafunzi wenye changamoto ya kuona Kuhusiana na hili, natambua msaada wa Wakurugenzi Watendaji wa Tume ya Huduma za Walimu (TSC) na Baraza la Mitihani la Kitaifa la Kenya (KNEC) kwa msaada wao katika mchakato wa kukuza na kubadilisha mitaala hii. Hatimaye, ninashukuru sana Mwenyekiti wa Baraza la KICD na wanachama wengine wa Baraza kwa mwongozo wao thabiti katika mchakato huu.

Nawahakikishia walimu wote, wazazi, na wadau wengine kwamba muundo huu wa mtaala utaongoza kwa ufanisi utekelezaji wa CBC katika darasa la kwanza na maandalizi ya wanafunzi wenye changamoto ya kuona kwa mpito wa laini kwenda darasa la pili.

PROF. CHARLES O. ONG’ONDO, PhD, MBS

MKURUGENZI/OFISA MTENDAJI MKUU
TAASISI YA UKUZAJI MITAALA KENYA

YALIYOMO

UTANGULIZI iii
DIBAJI iv
SHUKURANI vi
YALIYOMO vii
MALENGO YA KITAIFA YA ELIMU NCHINI KENYA viii
MGAO WA VIPINDI KATIKA SHULE YA MSINGI x
MATOKEO YA KIJUMLA YANAYOTARAJIWA KATIKA ELIMU YA MSINGI x
MATOKEO YA KIJUMLA YA SOMO LA KISWAHILI xi
Mada Ndogo xii
1.0 DARASANI 1
2.0 FAMILIA 15
3.0 TARAKIMU 28
4.0 SIKU ZA WIKI 38
5.0 MIMI NA WENZANGU 48
6.0 MWILI WANGU 56
7.0 USAFI WA MWILI 65
8.0 VYAKULA VYETU 74
9.0 JIKONI 85
10.0 MICHEZO 96
MWONGOZO WA VIWANGO NA VIGEZO VYA KUTATHMINIA ULIOPENDEKEZWA 106
MADA: KUSIKILIZA NA KUZUNGUMZA 106
MADA: KUSOMA 107
MADA: KUANDIKA 108
MADA: SARUFI 109
KIAMBATISHO I: 111
KIAMBATISHO 2: 113

MALENGO YA KITAIFA YA ELIMU NCHINI KENYA

Elimu nchini Kenya inatakiwa:

1. **Kukuza na kustawisha utaifa, uzalendo na kuendeleza umoja wa kitaifa.**
   Nchini Kenya kuna jamii zenye mila, dini na tamaduni mbalimbali lakini tofauti hizi hazifai kuzitenganisha. Lazima waweze kuishi na kutangamana kama Wakenya. Elimu ina jukumu kuu la kuwezesha vijana kujenga hisia za uzalendo na utaifa kwa kuondoa mivutano na kukuza mielekeo chanya ya kuheshimiana. Mielekeo hii itawawezesha wanajamii kuishi pamoja kwa utangamano na kujenga uzalendo ili kuchangia ukuaji wa taifa.

2. **Kukidhi mahitaji ya kijamii, kiuchumi, kiteknolojia na viwanda yanayochangia maendeleo ya kitaifa.**
   Elimu inafaa kuwaandaa vijana wa taifa la Kenya kutekeleza wajibu wenye umuhimu katika maisha nchini.

   a) **Mahitaji ya kijamii**
      Elimu nchini Kenya lazima iwatayarishe vijana kwa mabadiliko ya mielekeo na mahusiano ambayo yanahitajika kwa maendeleo ya haraka ya uchumi wa kisasa. Kuna uwezekano wa kuwa na mageuzi taratibu ya kijamii kutokana na maendeleo ya haraka ya usasa. Elimu inapaswa kuwasaidia vijana kujirekekebisha kutokana na mabadiliko haya.

   b) **Mahitaji ya kiuchumi**
      Elimu nchini Kenya inafaa kukuza raia walio na stadi, maarifa, ujuzi na sifa za kibinafsi zinazohitajika kuhimili maendeleo ya kiuchumi. Kenya inajenga uchumi huru na wa kisasa ambao unahitaji wafanyakazi wa kutosha, walio na maarifa yanayohitajika humu nchini.

   c) **Mahitaji ya kiteknolojia na ya kiviwanda**
      Elimu nchini Kenya inafaa kuwapa vijana stadi na mielekeo inayohitajika kwa maendeleo ya kiviwanda.
      Kenya inatambua mabadiliko ya haraka ya kiviwanda na kiteknolojia yanayofanyika, hasa katika ulimwengu ulioendelea. Tunaweza kuwa sehemu ya maendeleo haya ikiwa mfumo wetu wa elimu utalenga kimakusudi maarifa, stadi na mielekeo itakayotayarisha vijana kwa mabadiliko ya yanayoendelea ulimwenguni.

3. **Kutoa nafasi ya kujiendeleza na kujitosheleza.**
   Elimu inapaswa kuwezesha kutambua, kukuza na kuimarisha vipawa vya kila mmoja ili kuweza kujiendeleza na kujitosheleza. Inafaa kuwawezesha watoto kukuza uwezo wao. Kipengele muhimu cha maendeleo ya kibinafsi ni ujenzi wa tabia ifaayo.

4. **Kuwawezesha wananchi kuimarisha maadili na amali za kijamii na kidini.**
   Elimu inakusudiwa kukuza maarifa, stadi na mielekeo itakayoimarisha upataji wa maadili na kuwasaidia watoto kukua wakiwa wenye nidhamu, wanaojitegemea na raia wakamilifu.

5. **Kuimarisha usawa wa kijamii na uwajibikaji.**
Usawa wa kijamii kwa mfano, usawa wa kijinsia huimarika watu wa jamii na jinsia zote wanapopata elimu sawa. Elimu inafaa ikuze usawa wa kijamii na uwajibikaji wa kijamii kutokana na mfumo wa elimu unaowezesha fursa sawa ya elimu kwa wote. Inafaa kuwapa watoto wote fursa mbalimbali na zenye changamoto zitakazowawezesha kutoa huduma jumuishi za kijamii bila kujali jinsia, uwezo au mazingira ya kijiografia.

6. **Kukuza uthamini wa tamaduni mbalimbali nchini Kenya.**
Elimu inafaa kuwapa vijana uelewa wa tamaduni za kale na za sasa na nafasi yazo katika jamii ya kisasa. Vijana wanafaa kuambatanisha maadili ya tamaduni bora na mahitaji yanayobadilika kulingana na maendeleo yanayotokea ili kujenga jamii thabiti ya kisasa.

7. **Kuimarisha utambuzi wa uhusiano wa kimataifa na kukuza mwelekeo chanya kwa mataifa mengine.**
Kenya kama nchi mojawapo ya jamii ya kimataifa inakusudia elimu iwaelekeze Wakenya kutambua na kuthamini mahusiano ya kimataifa kwa kuzingatia mikataba, uwajibikaji, haki na manufaa yanayoambatana na ushirika huo.

8. **Kustawisha mwelekeo chanya kuhusu afya bora na uhifadhi wa mazingira.**
Elimu inakusudiwa kujenga mielekeo ifaayo miongoni mwa vijana kuhusu udumishaji wa afya bora na mazingira kwa kujiepusha na mienendo inayoweza kudhuru afya ya mwili na akili. Aidha, inafaa kuimarisha mielekeo chanya kuhusu ukuzaji na uhifadhi wa mazingira na kuwaelekeza vijana kuthamini usafi wa mazingira.

MGAO WA VIPINDI KATIKA SHULE YA MSINGI

S/No	Somo	Vipindi kwa wiki
1.	Braille literacy Activities	2
2.	Kiswahili Language Activities for Learners with Visual Impairment	4
3.	English Language Activities for Learners with Visual Impairment	5
4.	Mathematical Activities for Learners with Visual Impairment	5
5.	Religious Education Activities	3
6.	Environmental Activities for Learners with Visual Impairment	4
7.	Creative Activities for Learners with Visual Impairment	7
8.	Pastoral/Religious Instruction Programme	1
Total		**31**

MATOKEO YA KIJUMLA YANAYOTARAJIWA KATIKA ELIMU YA MSINGI

Kufikia mwisho wa elimu ya msingi, mwanafunzi aweze:

a) kuwasiliana apasavyo akitumia mbinu za mazungumzo na ishara katika miktadha mbalimbali,
b) kutumikiza maarifa, ujuzi, maadili na mitazamo katika maisha ya kila siku,
c) kudhhihirisha ujuzi wa kijamii maadili, na maadili ya kidini kwa nia ya kuchangia kukua kwa jamii,
d) kukuza talanta kwa nia ya kujiendeleza na kujifanikisha,
e) kuafiti, kutumia, kulinda na kutunza mazingira kwa nia ya kujifunza na kwa maendeleo endelevu,
f) kutumia ujuzi wa kidijitali wenye teknolojia saidizi kujifunza na kujifurahisha,
g) kuthamini tamaduni mbalimbali kwa nia ya kuishi kwa amani,
h) kufurahia haja ya umuhimu wa kutegemeana kwa binadamu na mataifa.

KAULI KIINI

Kiswahili ni lugha ya taifa na rasmi nchini Kenya na lugha ya mawasiliano katika eneo la Afrika Mashariki na Kati. Wakenya wengi hujifunza Kiswahili kama lugha ya pili. Ni muhimu wanafunzi walio na changamoto za kuona wapate umilisi wa kuwasiliana kwa Kiswahili mapema hasa katika kiwango cha kwanza cha elimu. Somo hili humwezesha mwanafunzi aliye na changamoto za kuona kujenga stadi za kimsingi za kusikiliza, kuzungumza, kusoma na kuandika. Aidha, somo hili humwandaa mwanafunzi aliye na changamoto za kuona kwa mafunzo ya viwango vya juu na baadaye katika ajira.

MATOKEO YA KIJUMLA YA SOMO LA KISWAHILI

Kufikia mwisho wa kiwango cha chini, mwanafunzi aweze:

a) kusikiliza kwa makini na kuitikia ipasavyo kwa Kiswahili katika miktadha mbalimbali ya mawasiliano,
b) kuzingatia kanuni za lugha ili kuwasiliana kiubunifu kwa njia ya mazungumzo na maandishi,
c) kujieleza kwa ufasaha katika miktadha mbalimbali,
d) kusoma kwa ufasaha na kufahamu matini mbalimbali yaliyochapishwa na ya kidijitali na kutumia maarifa anayoyapata katika mazingira tofauti maishani,
e) kutumia hati/nukta nundu zifaazoi za kimaandishi na mfumo wa kidijitali wenye teknolojia saidizi kuwasiliana ipasavyo kwa kuzingatia mitindo na miundo husika katika miktadha mbalimbali,
f) kuchangamkia matumizi ya Kiswahili kama lugha rasmi na ya taifa katika mawasiliano ya kila siku.

MADA

Kusikiliza na Kuzungumza
Kusoma
Kuandika
Sarufi

Mada Ndogo

Mada	**Mada Ndogo**	**Vipindi Vilivyopendekezwa**
Kusikiliza na Kuzungumza	Maamkuzi na Maagano	3
	Matamshi Bora	3
	Maneno ya Adabu na Heshima	3
	Matamshi Bora	3
	Ufahamu wa Kusikiliza	3
	Matamshi Bora	3
	Maagizo	3
	Matamshi Bora	3
	Mazungumzo	3
	Matamshi Bora	3
Kusoma	Usomaji Mwafaka	3
	Kusoma kwa Ufasaha	3
	Kusoma kwa Ufahamu	3
	Kusoma kwa Ufasaha	3
	Kusoma kwa Ufahamu	3
	Kusoma kwa Ufasaha	3
	Kusoma kwa Ufahamu	3
	Kusoma kwa Ufasaha	3
	Kusoma kwa Ufahamu	3
	Kusoma kwa Ufasaha	3
Kuandika	Uandishi Bora	3
	Hati Nadhifu Herufi kubwa	3
	Hati Nadhifu Herufi Ndogo	3
	Hati Nadhifu/Hati Nadhifu ya breli	3
	Matumizi ya Kikomo	3
	Tahajia Imla	3
	Kuandika maneno ipasavyo	3
	Tahajia	3
	Kifungu kutokana na picha	3

	Kifungu kutokana na picha	3
Sarufi	Matumizi ya Mimi na Sisi	3
	Umoja na Wingi wa Majina	3
	Matumizi ya Huyu na Hawa	3
	Umoja na Wingi wa Majina	3
	Matumizi ya -angu na -etu	3
	Matumizi ya -zuri na – baya	3
	Ukanushaji	3
	Matumizi ya hiki na hivi	3
	Matumizi ya maneno yanayoashiria vitendo	3
	Vinyume vya Vitendo	3
	Jumla ya Vipindi	**120**

Matokeo ya Kijumla Yanayotarajiwa Katika Kiwango cha Kwanza cha Masomo.

Kufikia mwisho wa kiwango cha kwanza cha masomo, mwanafunzi aweze:

a) kutumia mbinu zifaazo za usikivu katika mawasiliano kwenye mazingira yake,
b) kudhihirisha ufasaha wa kuzungumza kwa Kiswahili,
c) kusoma kwa ufasaha na kufahamu aina zozote za maandishi ya Kiswahili,
d) kuelezea mawazo, hisia na tajiriba kwa maandishi ya mkono au mbinu nyingine yoyote ya uwasilishaji,
e) kutumia sarufi ipasavyo katika mawasiliano,
f) kutumia msamiati ufaao katika mazingira yake kuwasiliana,
g) kuonyesha ukakamavu katika kuwasilisha masuala yanayomkabili na yanayokabili mazingira yake.

1.0 DARASANI				
Mada	**Mada Ndogo**	**Matokeo Maalum ya Ujifunzaji Yanayotarajiwa**	**Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa**	**Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa**
1.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**1.1.1 Maamkuzi na Maagano** (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua maneno yanayotumiwa katika maamkuzi na maagano, b) kuamkua na kuitikia maamkuzi na maagano ipasavyo ili kufanikisha mawasiliano, c) kuchangamkia maamkuzi na maagano katika maisha ya kila siku.	• Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kutambua maneno ya maamkuzi (*Hujambo? Hamjambo? Habari? Sijambo, Hatujambo, Nzuri*) na maagano (*Kwaheri, Kwaheri ya kuonana*) kwa kutumia kadi maneno michoro, chati, mti maneno, kapu maneno zilizo na fonti zinazoofaa na rangi zisizotatiza akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kutambua maneno ya maamkuzi *(Hujambo? Hamjambo? Habari? Sijambo, Hatujambo, Nzuri) na maagano (Kwaheri, Kwaheri ya kuonana)* kwa kutumia maelezo ya michoro, kadi maneno, chati, mti maneno, kapu maneno zilizo na	1. Ni vipi unavyoamkua au kuagana na wenzako? 2. Kwa nini unaamkuana na kuagana?

			mandishi ya breli akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi asikilize kifungu kifupi cha hadithi kuhusu maamkuzi na maagano mepesi kikisomwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au katika kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi. ● Mwanafunzi aelekezwe kutambua maamkuzi na maagano yaliyotumiwa katika hadithi aliyoisikiliza akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kujadili michoro au picha zenye fonti zinazofaa na rangi zisizotatiza zenye watu wanaoamkuana na wanaoagana akiwa na mwenzake au katika kikundi. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kujadili maelezo ya michoro au maelezo ya picha zenye watu wanaoamkuana na wanaoagana akiwa na mwenzake au katika kikundi.	

			• Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kuigiza maamkuzi na maagano (*k.v. Hujambo - Sijambo; Hamjambo-Hatujambo; Habari - Njema/Nzuri; Kwaheri - Kwaheri ya kuonana*) darasani akiwa na mwenzake au katika kikundi kwa kuzingatia umoja, upendo na heshima kwa wenzake. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kufanya ishara za vitendo anapoigiza mfano,kupunga mkono kuashiria kwaheri. • Mwanafunzi aelekezwe wenzake kuhusu maamkuzi na maagano aliyojifunza kutoka kwa mzazi au mlezi wake.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anashiriki katika shughuli ya kikundi, kusikiliza na kutoa maoni yake kikamilifu.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anatumia kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi kujifunzia maamkuzi na maagano.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anajifunza maamkuzi na maagano yanayotumiwa katika jamii yake.
- Ubunifu: mwanafunzi anaigiza maamkuzi na maagano mbalimbali.

Maadili

- Heshima: mwanafunzi anaheshimu wenzake katika shughuli za ujifunzaji wa maamkuzi na maagano.
- Umoja: mwanafunzi anaungana na wenzake kuamkuana na kuagana.
- Upendo: mwanafunzi anaamkuana na kuagana na wenzake.

Masuala mtambuko ● Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anatangamana na wenzake wakiamkuana, kuagana na kufanya kazi pamoja katika kikundi. ● Uraia: mwanafunzi anasikiliza na kuheshimu maamkuzi na maagano yanayotumiwa na jamii mbalimbali.
Uhusiano na masomo mengine English Language Activities na Braille literacy: masomo haya pia yanashughulikia dhana ya maamkuzi na maagano mwanafunzi anapotumia maamkizi na maagano katika jamii anaimarisha mahusiano katika jamii.
Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum ya Ujifunzaji Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali dadisi Yaliyopendekezwa
1.2 Kusoma	**1.2.1 Usomaji Mwafaka** (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua namna ifaayo ya kuketi anaposoma, b) kutambua jinsi ya kushika kitabu anaposoma, c) kuelekeza macho kutoka kushoto hadi kulia na kutoka juu ya ukurasa hadi chini anaposoma, (aliye na upungufu wa kuona) d) kuelekeza vidole kutoka kushoto hadi kulia na kutoka juu ya ukurasa hadi chini anaposoma, (asiyeona) e) kuonea fahari usomaji mwafaka maishani.	● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kutambua namna ya kuketi anaposoma (*kutoinama sana, kuketi wima, kutoning'iniza miguu n.k*) kutoka kwenye picha, michoro, magazeti, vitabu zilizo na fonti zinazofaa na rangi zisizotatiza, vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe moja kwa moja na kutambua namna ya kuketi anaposoma (kutoinama sana, kuketi wima, kutoning'iniza guu n.k) kutoka kwenye maelezo ya picha, maelezo ya michoro, vitabu zilizo na maandishi ya breli, vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kufanya mazoezi ya kuketi ipasavyo anaposoma. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kumpapasa aliyeketi vilivyo ili kufanya mazoezi ya kuketi ipasavyo anaposoma. ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona alekezwe kutambua jinsi ya	1. Ni vipi unavyopaswa kuketi unaposoma? 2. Ni vipi unavyoimarisha usomaji wako?

			kushika kitabu ipasavyo kwa kutazama picha au michoro kwenye magazeti, chati, mabango, vitabu zilizo na fonti zinazofaa na rangi zisizotatiza, vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi, akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. Mwanafunzi asiyeona alekezwe moja kwa moja kutambua jinsi ya kushika kitabu ipasavyo na kusikiliza maelezo ya picha au maelezo ya michoro kwenye chati yenye maandishi ya breli, mabango, vitabu vyenye maandishi ya breli, vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi, akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aelekezwe kufanya mazoezi ya kushika kitabu/ kitabu cha breli ipasavyo anaposoma. ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekeze macho kutoka kushoto hadi kulia na kutoka juu ya ukurasa hadi chini akiongozwa na mwalimu. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kutembeza vidole kwenye karatasi ya breli kutoka kushoto hadi kulia,kisha kutumia kidole cha mkono usiosoma na kurudi kwenye mstari unaofuata kutoka juu ya ukurasa hadi chini akiongozwa na mwalimu.	

			● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona atazame picha mbalimbali zinazotoka kushoto kwenda kulia na juu kwenda chini. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kufanya mazoezi ya kutembeza vidole kwenye karatasi ya breli kutoka kushoto hadi kulia,kisha kutumia kidole cha mkono usiosoma na kurudi kwenye mstari unaofuata kutoka juu ya ukurasa hadi chini . ● Mwanafunzi aelekezwe kufanya mazoezi ya kufungua kurasa za kitabu ipasavyo. ● Mwanafunzi amsomee mzazi au mlezi kwa kuzingatia namna ifaayo ya kuketi na kushika kitabu.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika kikundi kuonyesha jinsi ya kuketi ifaavyo, kushika kalamu na kuelekeza macho ipasavyo ili kusoma.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi kutazama namna ifaayo ya kutekeleza shughuli ya kusoma.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapomshirikisha mzazi au mlezi kuonyesha jinsi ya kusoma ifaavyo.

Maadili ● Heshima: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kusoma katika kikundi. ● Amani: mwanafunzi anapoonyesha utulivu akishiriki katika kikundi. ● Upendo: mwanafunzi anapowapa wenzake nafasi ya kushiriki katika kikundi.
Masuala mtambuko ● Stadi za maisha: mwanafunzi anakuza kujiamini anapofaulu kuonyesha namna ya kuketi, kushika kitabu na kuelekeza macho ipasavyo anaposoma. ● Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anapowathamini wenzake wanaposhirikiana kutazama picha na michoro.
Uhusiano na masomo mengine English Language Activities na Braille literacy: masomo haya pia yanashughulikia matayarisho ya kusoma ya usomaji mwafaka.
Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum ya Ujifunzaji Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
1.3 Kuandika	**1.3.1 Uandishi Bora** (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua namna ifaayo ya kuketi anapoandika, b) kuketi ifaavyo wakati wa kuandika, c) kutambua jinsi ya kushika kalamu anapoandika (aliye na upungufu wa kuona), d) kutambua jinsi ya kushika vifaa vya kuandikia breli anapoandika, (asiyeona*)* e) kuandika kutoka kushoto hadi kulia kwa hati za mkono, (aliye na upungufu wa kuona) f) kuandika kutoka kulia hadi kushoto akitumia sleti na stelesi au kushoto hadi kulia kwa mashine ya breli,kwa	• Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kutazama picha zenye rangi zisizotatiza zinazoonyesha jinsi ya kuketi na kushika kalamu katika vitabu vyenye fonti zinazofaa au katika kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi akiwa peke yake au katika kikundi. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kumpapasa mwenzake aliyeketi ipasavyo ili kutambua jinsi ya kuketi na kushika sleti na stelesi au kuwekelea vidole kwenye mashine ya breli, kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi akiwa peke yake au katika kikundi • Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kutambua jinsi ya kuketi vizuri wakati wa kuandika kutoka kwenye picha. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kutambua jinsi ya kuketi vizuri wakati wa kuandika kutoka kwenye maelezo ya picha. • Mwanafunzi aliye na upungufu wakuona aelekezwe kuketi ipasavyo wakati wa kuandika.	Kwa nini ni vizuri kujua namna ya kushika kifa cha kuandikia?

		nukta nudu za breli(asiyeona), g) kuonea fahari uandishi mwafaka maishani.	Mwanafunzi asiyeona aelekezwe moja kwa moja na mwalimu au mwanafunzi anayeona jinsi ya kuketi vifaanyo wakati wa kuandika. ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona amwonyeshe mwenzake jinsi ya kuketi wakati wa kuandika. Mwanafunzi asiyeona amsikilize na kumpapasa mwenzake anapomwonyesha moja kwa moja jinsi ya kuketi wakati wa kuandika. ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kutambua namna ya kushika kalamu kutoka kwenye picha, michoro, magazeti, vitabu zilizo na fonti zinazofaa, vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kutambua namna ya kuwekelea vidole vyake kwenye mashine ya breli au kushika sleti na stelesi kutoka kwenye maelezo ya picha, maelezo ya michoro, vitabu vyenye maandishi ya breli, vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi akiwa peke yake,	

			wawiliwawili au katika kikundi. • Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kushika kalamu na kuidhibiti ipasavyo. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kushika sleti na steleti au jinsi ya kuwekelea vidole kwenye mashine ya breli na kuidhibiti ipasavyo. • Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona awaonyeshe wenzake jinsi ya kushika kalamu vizuri wakati wa kuandika. Mwanafunzi asiyeona amsikilize mwenzake anapomuelezea jinsi ya kushika vifaa vya kuandikia breli vizuri wakati wa kuandika. • Mwanafunzi aelekezwe kuandika (*kwa mfano kuchora kifaa cha darasani kama vile kiti, kitabu, kalamu*, *meza*) kwa kushika kalamu ipasavyo na kuidhibiti. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kuandika (kwa mfano maelezo ya kifaa cha darasani kama vile kiti, kitabu, kalamu, meza) kwa kushika vifaa vya kuandikia breli ipasavyo na kuvidhibiti. • Mwanafunzi awape wenzake kazi yake waipitie ili waitolee maoni.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anapowaeleza wenzake kuhusu namna ya kuketi na kushika kalamu na kisha kuwasikiliza wakitoa maoni yao.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi kutazama jinsi ya kuketi na kushika kalamu.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anaposhirikiana na mzazi au mlezi nyumbani kutazama video kuhusu jinsi ya kuketi na kushika kalamu ipasavyo wakati wa kuandika.

Maadili

- Heshima: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za matayarisho ya kuandika na kuheshimu maoni yao.
- Upendo: mwanafunzi anapobadilishana kazi na wenzake ili wasahihishiane na kutoleana maoni.

Masuala mtambuko

- Stadi za maisha: mwanafunzi anakuza kujiamini anapowaonyesha wenzake namna ya kuketi na kushika kalamu ipasavyo
- Uraia: mwanafunzi anapowathamini wenzake wanaposhirikiana katika kuonyesha jinsi ya kuketi na kushika kalamu wakati wa kuandika.

Uhusiano na masomo mengine

English Language Activities na Braille literacy: masomo haya yanashughulikia dhana ya uandishi bora.

Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia

matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno chati, chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno, mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi, breli,sleti na stelesi.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum ya Ujifunzaji Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
1.4 Sarufi	**1.4.1 Matumizi ya Mimi na Sisi** (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze; a) kutambua mimi na sisi katika sentensi, b) kutumia mimi na sisi ipasavyo katika sentensi alizopewa, c) kufurahia kutumia mimi na sisi katika mawasiliano.	● Mwanafunzi aelekezwe kusikiliza kifungu au wimbo unaohusu mimi na sisi kutoka kwa mwalimu au kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi. ● Mwanafunzi aelekezwe kusoma vifungu vilivyo na nafsi ya kwanza mimi akiwa na wenzake au katika kikundi. ● Mwanafunzi aelekezwe kujaza mapengo kwa kutumia mimi na sisi. ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona amsomee mzazi au mlezi wake sentensi alizokamilisha kwa kujaza nafasi akitumia mimi na sisi ili ampe maoni yake. Mwanafunzi asiyeona amsomee mzazi au mlezi wake sentensi alizokamilisha kwa kuandika akitumia mimi na sisi ili ampe maoni yake	**Mimi** na **sisi** hutumiwa vipi katika mawasiliano?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kutoa mifano kwa kutumia mimi na sisi. ● Ubunifu: mwanafunzi anapoigiza matumizi ya mimi na sisi darasani. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi kusikiliza matumizi ya mimi na sisi. ● Kujiamini: mwanafunzi anapoweza kutumia mimi na **sisi** ifaavyo.
M aadili ● Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi kuigiza matumizi ya mimi na sisi. ● Heshima: mwanafunzi anapoheshimu maoni ya wenzake katika shughuli ya kikundi
Masuala Mtambuko ● Uraia: mwanafunzi anaposhiriki kufanya kazi na mwenzake. ● Stadi za maisha: mwanafunzi anakuza kujiamini anapoigiza matumizi ya mimi na sisi pamoja na wenzake.
Uhusiano na masomo mengine English Language Activities na Braille literacy: Masomo haya yanashughulikia dhana ya nafsi. Mwanafunzi atumie maneno mimi na **sisi** kujieleza katika jamii na vilevile kusikiliza jinsi wengine wanavyoyatumia katika mawasiliano.
Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno chati/chati nundu, vitabu vyenye fonti zifaazo, vitabu vya breli, kadi manen, kadi maneno ya breli, mti maneno, mti maneno ya breli, michoro, michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

2.0 FAMILIA				
Mada	**Mada Ndogo**	**Matokeo Maalum Yanayotarajiwa**	**Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa**	**Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa**
2.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**2.1.1 Matamshi Bora: Sauti:** (/m/, /a/, /u/, /k/, /t/ /l/) (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua sauti lengwa katika matini, b) kutamka sauti lengwa ipasavyo ili kuimarisha mazungumzo, c) Kutamka ipasavyo silabi za sauti lengwa ili kuimarisha mazungumzo, d) kutamka ipasavyo, maneno yenye silabi za sauti lengwa, e) kuchangamkia	● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kutambua sauti lengwa katika maneno kutoka kwenye kadi maneno, chati, mti maneno zilizo na fonti zifaazo na rangi zisizotatiza, au kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi akiwa peke yake au katika kikundi. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kutambua sauti lengwa katika maneno kutoka kwenye kadi maneno, chati, mti maneno zilizo na maandishi ya breli au kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi akiwa peke yake au katika kikundi. ● Mwanafunzi aelekezwe kusikiliza mwalimu au mgeni mwalikwa akitamka sauti lengwa kisha atamke akiwa peke yake, wawili wawili au katika darasa. ● Mwanafunzi aelekezwe kutumia	1. Kwa nini tutamke sauti za herufi vizuri? 2. Ni vipi unaweza kutamka sauti za herufi vizuri?

		nafasi ya matamshi bora katika mawasiliano.	teknolojia saidizi (*k.v. papaya*) kusikiliza matamshi bora ya sauti lengwa. ● Mwanafunzi aelekezwe kusikiliza mwalimu au mgeni mwalikwa akitamka sauti lengwa. ● Mwanafunzi aelekezwe kutamka sauti pamoja na mwalimu. ● Mwanafunzi aelekezwe kutamka sauti lengwa akishirikiana na wenzake. ● Mwanafunzi aelekezwe kusikiliza maneno yenye sauti lengwa yakisomwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au kutoka kwa vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi. ● Mwanafunzi aelekezwe kutamka maneno ya sauti lengwa ifaavyo akishirikiana na wenzake. ● Mwanafunzi amtamkie mzazi au mlezi maneno yenye sauti lengwa ipasavyo.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kutambua na kutamka sauti lengwa. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi kujifunza matamshi bora ya sauti lengwa. ● Kujiamini: mwanafunzi anapotamka sauti lengwa na silabi ipasavyo.
Maadili ● Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kujifunza matamshi ya sauti lengwa na silabi. ● Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutamka na kurekebishana matamshi ya sauti lengwa.
Masuala mtambuko ● Stadi za maisha: mwanafunzi anapojifunza matamshi bora ujasiri wake unajengeka.
Uhusiano na masomo mengine English Language Activities na Braille literacy: masomo haya pia yanashughulikia dhana ya matamshi bora.
Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

Mada	**Mada Ndogo**	**Matokeo Maalum Yanayotarajiwa**	**Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa**	**Swali Dadsi Lililopendekezwa**
2.2 Kusoma	**2.2.1 Kusoma kwa Ufasaha:** **Sauti:** (/m/, /a/, /u/, /k/, /t/, /l/) (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua sauti lengwa katika kifungu chepesi cha hadithi, b) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia matamshi bora, c) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kiwango kifaacho cha sauti, d) kusoma kifungu chepesi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo, e) kuchangamkia kusoma kwa ufasaha ili kufanikisha mawasiliano.	● Mwanafunzi aelekezwe kutambua sauti lengwa (/m/, /a/, /u/, /k/, /t/, /l/) katika kifungu chepesi kuhusu suala lengwa akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aelekezwe kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa kwa kuzingatia matamshi bora akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aelekezwe kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kiwango kifaacho cha sauti akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aelekezwe kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo (maneno	Je, kwa nini ni muhimu kusoma kwa sauti inayosikika?

			5 kwa dakika na kwa kuizingatia viakifishi) akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kusoma hadithi kutoka kwenye kitabu chenye fonti inayofaa, kifaa cha kidijtali chenye teknolojia saidizi, nk akiwa peke yake, wawili wawili au katika kikundi akizingatia matamshi bora, kasi ifaayo na kiwango kifaacho cha sauti. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kusoma hadithi kutoka kwenye kitabu chenye maandishi ya breli, kifaa cha kidijtali chenye teknolojia saidizi, akiwa peke yake, wawili wawili au katika kikundi akizingatia matamshi bora, kasi ifaayo na kiwango kifaacho cha sauti	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki kikamilifu kutambua silabi za sauti lengwa katika shughuli za kikundi. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi,kusoma silabi na maneno. ● Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapomshirikisha mzazi au mlezi wake kutambua na kusoma silabi na maneno yenye sauti lengwa. ● Kujiamini: mwanafunzi anapomudu kusoma silabi na maneno yenye sauti lengwa.
Maadili ● Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za kutambua sauti na kusoma kwa ufasaha. ● Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wengine katika matumizi ya vifaa vya kidijitali darasani. ● Uwajibikaji: mwanafunzi anapotunza vifaa vya kidijitali anavyotumia kujifunzia.
Masuala Mtambuko Stadi za maisha: mwanafunzi anaposhiriki kwa ujasiri katika kusoma na kujadiliana na wenzake ujasiri wake unajengeka.
Uhusiano na masomo mengine English Language Activities na Braille literacy: masomo haya pia yashughulikia dhana ya kusoma kwa ufasaha.
Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum ya Ujifunzaji Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
2.3 Kuandika	**2.3.1 Hati Nadhifu** Herufi kubwa **2.3.2 Maandishi nadhifu ya breli** Herufi kubwa (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua maumbo ya herufi kubwa, b) kutambua mpangilio wa nukta nundu zinazounda herufi kubwa, c) kuandika herufi kubwa ipasavyo kwa kuzingatia maumbo yake, d) kuandika nukta nundu zinazounda herufi kubwa kwa kuzingatia mpangilio wake, e) kufurahia kuandika herufi kubwa ipasavyo.	● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kushirikiana na wenzake kutambua herufi kubwa kwenye kitabu, kadi maneno, chati zilizo na fonti zifaazo na rangi zisizotatiza au vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kushirikiana na wenzake kutambua nukta nundu zinazounda herufi kubwa kwenye kitabu, kadi maneno, chati zilizo na maandishi ya breli au vifaa vya kidjitali vyenye teknolojia saidizi. ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kutambua maumbo ya herufi kubwa akielekezwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au kwa kutumia kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kutambua mpangilio wa nukta nundu zinazounda herufi kubwa akielekezwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au kutumia kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi. ● Mwanafunzi ashirikiane na wenzake katika kikundi kuandika herufi kubwa ipasavyo.	Je, kwa nini tunatumia herufi ndogo katka kuandika?

			• Mwanafunzi aelekezwe kuandika herufi kubwa ipasavyo kitabuni karatasini mwa breli au kwenye kifaa cha kidijitali chenye tekolojia saidizi akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. • Mwanafunzi ashirikiane na wenzake kutathmini herufi kubwa walizoandika.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli za kikundi kutambua maumbo ya herufi kubwa.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapofaulu kuandika herufi kubwa akitumia kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapomshirikisha mzazi au mlezi wake kuandika herufi kubwa akiwa nyumbani kwa kuzingatia maumbo yafaayo.
- Kujiamini: mwanafunzi anapofaulu kuandika herufi kubwa ipasavyo.

Maadili

- Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuheshimu maoni yao.
- Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kuandika.
- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kazi ya kikundi

Masuala mtambuko

- Stadi za maisha: mwanafunzi anapofaulu kuandika herufi kubwa kwa kuzingatia maumbo yake, ukakamavu wake unajengeka.
- Uraia: mwanafunzi anapowathamini wenzake wanaposhirikiana katika shughuli za kikundi.

Uhusiano na masomo mengine English Language Activities na Braille literacy: masomo haya pia yanashughulikia dhana ya kuandika herufi kubwa.
Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum ya Ujifunzaji Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
2.4 Sarufi	**2.4.1 Umoja na Wingi wa Majina** *(Vipindi 3)*	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua majina ya vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi, b) kuandika majina ya vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi, c) kuchangamkia kuzungumzia vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi.	● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kutambua majina ya vitu katika mazingira yake kwa kutazama vitu halisi, picha yenye fonti ifaayo na rangi isiyotatiza au vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi *k.v vifaa vya nyumbani, shuleni.* Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kutambua majina ya vitu katika mazingira yake kwa kugusa na kusikiliza maelezo ya vitu halisi, picha au vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi k.v *vifaa vya nyumbani, shuleni.* ● Mwanafunzi aelekezwe kutaja majina ya vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aelekezwe	1. Kwa nini ni vizuri kujua kutaja vitu kwa umoja na kwa wingi? 2. Je, utaandika vipi majina ya vitu kwa umoja na wingi?

			kuimba wimbo unaotaja vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. Mwanafunzi aelekezwe kusoma majina ya vitu katika umoja na wingi akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aelekezwe kuandika majina ya vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kujaza nafasi zilizoachwa kwa kutumia majina ya vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kuandika sentensi kisha ajaze nafasi zilizoachwa kwa kutumia	

			majina ya vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi. ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kuambatanisha michoro na majina ya vitu katika mazingira yake akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kutaja majina ya vitu katika mazingira yake kutokana na maelezo ya michoro akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi na kuchangia kikamilifu katika kutambua majina ya vitu katika mazingira yake.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapotaka kujua majina ya vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi kujifunzia majina ya vitu vinavyopatikana katika mazingira yake.
- Kujiamini: mwanafunzi anapofaulu kutaja majina ya vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi.

Maadili ● Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika vikundi kutaja majina ya vitu katika umoja na wingi. ● Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuheshimu maoni yao.
Masuala mtambuko ● Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi kutambua umoja na wingi wa vitu katika mazingira yao. ● Stadi za maisha: mwanafunzi anapojiamini kutaja vitu katika umoja na wingi.
Uhusiano na masomo mengine English Language Activities na Braille literacy: masomo haya pia yanashughulikia dhana ya umoja na wingi.
Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno, chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

3.0 TARAKIMU				
Mada	**Mada Ndogo**	**Matokeo Maalum ya Ujifunzaji Yanayotarajiwa**	**Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa**	**Swali Dadisi LIliLopendekezwa**
3.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**3.1.1 Maneno ya adabu na Heshima** **(*Vipindi 3*)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua maneno ya adabu na heshima yanayotumiwa katika jamii, b) kutumia ipasavyo maneno ya adabu na heshima katika mawasiliano, c) kuthamini matumizi ya maneno ya adabu na heshima katika mawasiliano ya kila siku.	● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kutambua maneno ya heshima (*asante*, *pole*, *tafadhali*) kutoka kwenye chati, kadi maneno, mti maneno, kitabu zilizo na fonti zifaazo na rangi zisizotatiza akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kutambua maneno ya heshima (asante, pole, tafadhali) kutoka kwenye chati, kadi maneno, mti maneno, kitabu zilizo na maandishi ya breli akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona atazame michoro mbalimbali na kujadili neno linalofaa kutumiwa katika shughuli husika (*k.m mtoto akipokea zawadi*, *mtoto akitaka kupishwa apite*) akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kusikiliza maelezo ya michoro mbalimbali na kujadili neno	Ni kwa nini ni muhimu kuzingatia adabu na heshima katika maongezi yetu?

			linalofaa kutumiwa katika shughuli husika (k.m mtoto akipokea zawadi, mtoto akitaka kupishwa apite) akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aelekezwe kusikiliza mazungumzo (*k.v. kutoka kwa wanafunzi wenzake*, *kifungu katika kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi*) kisha atambue maneno ya adabu na heshima yaliyotumika. ● Mwanafunzi aelekezwe kuigiza mazungumzo mafupi yanayotumia maneno ya heshima wakiwa wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi amshirikishe mzazi au mlezi katika mazungumzo huku wakitumia maneno ya heshima yanayotumiwa katika jamii na kuambatanisha na hisia zifaazo.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki kikamilifu pamoja na wenzake katika kikundi kujadili matumizi ya maneno ya adabu na heshima. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi kujifunza matumizi ya maneno ya adabu na heshima. ● Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anaposhirikiana na mzazi au mlezi kuhusu matumizi ya maneno ya adabu na heshima yanayotumiwa katika jamii yake. ● Uraia: mwanafunzi anapojua kutumia maneno ya adabu heshima ipasavyo.
Maadili ● Uwajibikaji: mwanafunzi anapotunza vifaa vya kidijitali ambavyo anatumia kujifunzia maneno ya adabu na heshima. ● Heshima: mwanafunzi anapojifunza matumizi ya maneno ya heshima. ● Upendo: mwanafunzi anapotangamana na wenzake bila kuzozana katika shughuli za kikundi
Masuala mtambuko Stadi za maisha: mwanafunzi anapoigiza matumizi ya maneno ya heshima mbele ya wenzake darasani ukakamavu wake unajengeka.
Uhusiano na masomo mengine English Language Activities, Braille literacy na Religious Education Activities: masomo haya pia hushughulikia matumizi ya maneno ya adabu na heshima. Mathematics Activities : somo hili pia linashughulikia dhana ya tarakimu.
Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno, chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum ya Ujifunzaji Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
3.2 Kusoma	**3.2.1 Kusoma kwa Ufahamu:** *Kifungu* (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua msamiati kuhusu suala lengwa katika kifungu chepesi cha ufahamu, b) kueleza ujumbe wa kifungu chepesi cha ufahamu, c) kuchangamkia kusoma vifungu vya ufahamu ili kuimarisha stadi ya kusoma.	• Mwanafunzi aelekezwe kusoma kifungu chepesi cha maneno 6-12 kuhusu suala lengwa na kutambua msamiati wa suala lengwa *(k.v moja, mbili, tatu, nne, tano, sita, saba, nane, tisa, kumi)* akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. • Mwanafunzi aelekezwe kutumia msamiati wa suala lengwa ipasavyo katika mawasiliano. • Mwanafunzi aelekezwe kueleza ujumbe wa kifungu chepesi cha ufahamu akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. • Mwanafunzi aelekezwe kujibu maswali kutokana na kifungu alichokisoma. • Mwanafunzi amshirikishe mzazi au mlezi kusoma na kujadili kifungu kuhusu suala lengwa.	Kwa nini ni muhimu kusoma vifungu vya hadithi?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi na kuchangia kikamilifu kuhesabu nambari moja hadi kumi. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi kutazama na kusikiliza wimbo kuhusu tarakimu. ● Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapomshirikisha mzazi au mlezi wake katika kusoma kifungu kuhusu suala lengwa kwenye kitabu au mtandaoni. ● Kujiamini: mwanafunzi anapofaulu kuhesabu nambari kuanzia moja hadi kumi.
Maadili ● Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kuhesabu tarakimu na kueleza ujumbe wa kifungu. ● Heshima: mwanafunzi anapowapa wenzake nafasi ya kutoa maoni yao katika kikundi wanapojadili ujumbe katika kifungu.
Masuala Mtambuko Stadi za maisha: mwanafunzi anapojadili picha na ujumbe katika kifungu kuhusu suala lengwa ukakamavu wake unajengeka.
Uhusiano na masomo mengine English Language Activities na Braille literacy: masomo haya pia yanashughulikia dhana ya kusoma kwa ufasaha. Mathematics Activities: somo hili pia linashighulikia dhana ya tarakimu.
Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum ya Ujifunzaji Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
3.3 Kuandika	**3.3.1 Hati Nadhifu:** Herufi Ndogo ***3.3.1 Maandishi ya breli nadhifu:*** Herufi Ndogo (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua maumbo ya herufi ndogo katika maandishi (aliye na upungufu wa kuona), b) kutambua mpangilio wa nukta nundu zinazounda herufi ndogo katika maandishi ya breli, (asiyeona) c) kuandika herufi ndogo kwa kuzingatia maumbo yake,(asiyeona) d) kuandika nukta nundu zifaazo kuandika herufi ndogo kwa kuzingatia mpangilio wake kwa breli, (asiyeona) e) kufurahia kuandika herufi ndogo ipasavyo ili kuimarisha mawasiliano.	● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kutambua maumbo herufi ndogo kwenye kitabu, chati au chombo cha kidijitali chenye teknolojia saidizi. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kutambua mpangilio wa nukta nundu zinazounda herufi ndogo kwenye kitabu cha breli, kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi. ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kushirikiana na wenzake kutambua herufi ndogo kwenye kitabu, chati zilizo na fonti zifaazo au chombo cha kidjitali chenye teknolojia saidizi. Mwanafunzi asiyeona kushirikiana na wenzake kutambua nukta nundu zinazounda herufi ndogo kwenye kitabu, chati yenye maandishi ya breli au chombo cha kidjitali chenye teknolojia saidizi. ● Mwanafunzi aelekezwe kuandika herufi ndogo ipasavyo kwenye kitabu/kwenye karatasi ya breli au kwenye kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi. ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kushirikiana na	Je, kwa nini unazingatia vipengele vya kuandika kwa hati nadhifu?

			wenzake kutambua maumbo ya herufi ndogo kwenye chati, kitabu zilizo na fonti zinazofaa au chombo cha kidjitali chenye teknolojia saidizi. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kushirikiana na wenzake kutambua mpangilio wa nukta nundu zinazotumiwa kuandika herufi ndogo kwenye chati, kitabu zilizo na maandishi ya breli au chombo cha kidjitali chenye teknolojia saidizi. • Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kushiriki kuimba nyimbo kuhusu herufi ndogo. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kushiriki kuimba nyimbo kuhusu nukta nundu zinazounda herufi ndogo. • Mwanafunzi amwonyeshe mzazi au mlezi herufi alizoandika.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kutambua herufi kubwa kwenye kitabu, chati au kifaa cha kidjitali. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapoandika herufi kubwa akitumia kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi. ● Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapoendelea kuandika herufi na maneno akishirikiana na mzazi au mlezi, kutambua na kuandika herufi kubwa/nukta nundu zinazofaa kuandika herufi kubwa akiwa nyumbani. ● Kujiamini: mwanafunzi anapofaulu kuandika herufi kubwa ipasavyo.
Maadili ● Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi huku akiheshimu maoni yao. ● Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kikundi.
Masuala Mtambuko ● Stadi za maisha: mwanafunzi anapojiamini kuandika herufi kubwa/nukta nundu zinazofaa kuandika herufi kubwa ipasavyo. ● Uraia: mwanafunzi anapowathamini wenzake wanaposhirikiana katika shughuli za kikundi kutambua herufi kubwa/ nukta nundu zinazofaa kuandika herufi kubwa.
Uhusiano na masomo mengine **English Language Activities na Braille literacy:** masomo haya pia yanashughulikia dhana ya hati nadhifu. Mathematics Activities: somo hili pia linashughulikia dhana ya tarakimu
Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum ya Ujifunzaji Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
3.4 Sarufi	**3.4.1 Matumizi ya Huyu na Hawa (*Vipindi 3*)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua matumizi ya **huyu** na **hawa** kutokana na picha (aliye na upungufu wa kuona), b) kutambua matumizi ya **huyu** na **hawa** kutokana na maelezo ya picha, (asiyeona) c) kutumia **huyu** na **hawa** katika mazungumzo, d) kuchangamkia matumizi ya **huyu** na **hawa** katika mawasiliano ya kila siku.	● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kutambua matumizi ya **huyu** na **hawa** katika picha yenye fonti inayofaa na rangi isiyotatiza akiwa kwenye kikundi kutumia **huyu** na **hawa** *k.v. Mwanafunzi huyu - wanafunzi hawa.* Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kutambua matumizi ya **huyu** na **hawa** katika maelezo ya picha akiwa kwenye kikundi kutumia **huyu** na **hawa** k.v. Mwanafunzi huyu - wanafunzi hawa. ● Mwanafunzi aelekezwe kutunga sentensi zinazojumuisha matumizi ya **huyu** na **hawa**. ● Mwanafunzi aelekezwe kusoma sentensi zinazojumuisha matumizi ya **huyu** na **hawa.** ● Mwanafunzi aelekezwe kumtungia mwenzake katika kikundi sentensi kwa kutumia **huyu** na **hawa.** ● Mwanafunzi aelekezwe kujaza nafasi katika daftari/ karatasi ya breki kwa kutumia **huyu** na **hawa**.	Maneno **huyu** na **hawa** hutumika vipi katika sentensi?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika kikundi na kuchangia kikamilifu kutunga sentensi akitumia huyu na hawa. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi kuburura majibu sahihi na kuyatia kapuni. ● Ubunifu: mwanafunzi anapotunga sentensi akitumia huyu na hawa. ● Kujiamini: mwanafunzi anapofaulu kutumia huyu na hawa ipasavyo katika sentensi.
Maadili ● Uwajibikaji: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kufanya zoezi huku akizingatia utunzaji unaofaa. ● Umoja, heshima na upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi kutumia huyu na hawa.
Masuala Mtambuko Stadi za maisha: mwanafunzi anapomtungia mwenzake katika kikundi sentensi kwa kutumia huyu na hawa, ukakamavu wake unajengeka.
Uhusiano na Masomo mengine English Language Activities na Braille literacy: masomo haya pia yanashughulikia viwakilishi na vivumishi na matumizi ya vipashio vya kisarufi. Mathematics Activities: somo pia linashughulikia dhana ya tarakimu.
Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

4.0 SIKU ZA WIKI				
Mada	**Mada Ndogo**	**Matokeo Maalum Yanayotarajiwa**	**Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa**	**Swali Dadisi Lililopendekezwa**
4.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**4.1.1 Matamshi Bora:** *Sauti: (/n/, /o/, /w/, /e/, /i/, /h/)* ***(Vipindi 3)***	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua sauti lengwa katika maneno, b) kutamka sauti lengwa ipasavyo ili kuimarisha mazungumzo, c) kutamka silabi za sauti lengwa ipasavyo, d) kutamka ipasavyo maneno yenye silabi za sauti lengwa, e) kuchangamkia nafasi ya matamshi bora katika mawasiliano.	• Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kutambua sauti lengwa katika maneno kwenye (*k.v. kadi maneno, chati, mti maneno, sentensi zilizo na fonti zifaazo na rangi zisizotatiza au kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi*) akiwa peke yake au katika kikundi. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kutambua sauti lengwa katika maneno kwenye (*k.v. kadi maneno, chati, mti maneno, sentensi zilizo maandishi ya breli au kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi*) akiwa peke yake au katika kikundi. • Mwanafunzi aelekezwe kutumia kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi *(k.v. kupitia programu ya papaya)* kusikiliza matamshi bora ya sauti / lengwa. • Mwanafunzi aelekezwe kusikiliza mwalimu au mgeni mwalikwa akitamka sauti lengwa. • Mwanafunzi aelekezwe kutamka sauti pamoja na mwalimu. • Mwanafunzi atamke sauti lengwa akishirikiana na wenzake.	Utatamka vipi silabi za maneno?

			- Mwanafunzi aelekezwe kusikiliza silabi za sauti lengwa zikitamkwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au kutoka kwa vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi k.*v. kinasasauti na rununu* akiwa peke yake, wakiwa wawiliwawili au katika kikundi. - Mwanafunzi aelekezwe kusikiliza maneno yenye sauti lengwa yakisomwa na mwalimu kisha azitamke maneno hayo. - Mwanafunzi amtamkie mzazi au mlezi sauti alizojifunza.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kutambua na kutamka sauti lengwa. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi kujifunza matamshi bora ya sauti lengwa. ● Kujiamini: mwanafunzi anapofaulu kutamka sauti lengwa na silabi ipasavyo.
Maadili ● Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kujifunza matamshi ya sauti lengwa na silabi. ● Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutamka na kurekebishana matamshi ya sauti lengwa
Masuala Mtambuko Stadi za maisha: mwanafunzi anapokuza matamshi bora katika mawasiliano yake ujasiri wake unajengeka.
Uhusiano na masomo mengine English Language Activities na Braille Literacy: masomo haya pia yanashughulikia dhana ya matamshi bora.
Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum ya Ujifunzaji Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
4.2 Kusoma	**4.2.1 Kusoma kwa Ufasaha:** *Sauti: (/n/, /o/, /w/, /e/, /i/, /h/)* (*Vipindi 3)*	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua sauti lengwa katika kifungu chepesi cha hadithi, b) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia matamshi bora, c) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kiwango kifaacho cha sauti, d) kusoma kifungu chepesi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo, e) kuchangamkia kusoma kwa ufasaha ilikufanikisha mawasiliano.	• Mwanafunzi aelekezwe kutambua sauti lengwa (/n/, /o/, /w/,/e/, /i/, /h/) katika kifungu chepesi kuhusu suala lengwa akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. • Mwanafunzi aelekezwe kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa kwa kuzingatia matamshi bora akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. • Mwanafunzi aelekezwe kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kiwango kifaacho cha sauti akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. • Mwanafunzi aelekezwe kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo (maneno 10 kwa dakika. • na kwa kuizingatia viakifishi) akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. • Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kusoma hadithi kutoka kwenye kitabu chenye fonti inayofaa na rangi isiyotatiza, kifaa cha	1. Kwa nini nimuhimu kuzingatia matamshi bora katika usomaji? 2. Utasomaje kifungu kwa ufasaha?

			kidijtali chenye teknolojia saidizi, n.k akiwa peke yake, wawili wawili au katika kikundi akizingatia matamshi bora, kasi ifaayo na kiwango kifaacho cha sauti. • Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kusoma hadithi kutoka kwenye kitabu chenye maandishi ya breli, kifaa cha kidijtali chenye teknolojia saidizi, akiwa peke yake, wawili wawili au katika kikundi akizingatia matamshi bora, kasi ifaayo na kiwango kifaacho cha sauti. • Mwanafunzi amshirikishe mzazi au mlezi kusoma kifungu chepesi chenye sauti lengwa akizingatia matamshi bora, kasi ifaayo na kiwango kifaacho cha sauti.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli za kikundi kutambua sauti lengwa.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kijiditali vyenye teknolojia saidizi kusoma kifungu.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anaposoma kifungu chepesi kwa kuzingatia sauti lengwa.

Maadili

- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kutambua sauti lengwa na kusoma kifungu.
- Heshima: mwanafunzi anapowaheshimu wenzake wanaposhirikiana kusoma katika shughuli za kikundi.

Masuala Mtambuko

Stadi za maisha: mwanafunzi anaposhirikiana na wengine katika kusoma kifungu kwa kuzingatia sauti lengwa na kuzitumia katika mawasiliano, ujasiri wake unajengeka.

Uhusiano na masomo mengine English Language Activities: somo hili pia linashughulikia dhana ya sauti.
Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum ya Ujifunzaji Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
4.3 Kuandika	**4.3.1 Hati Nadhifu** ***4.3.2 Maandishi nadhifu ya breli*** (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua nafasi baina ya herufi katika maneno, b) kuandika maneno kwa kuunganisha silabi, c) kufurahia kuandika maneno kwa kuzingatia nafasi ifaayo baina ya herufi.	• Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kuonyesha nafasi baina ya herufi zinazounda maneno kwenye kitabu, chati zilizo na fonti zifaazo na rangi zisizotatiza au chombo cha kidijitali chenye teknolojia saidizi. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kuonyesha nafasi baina ya herufi zinazounda maneno kwa kugusa kwa mkono kwenye kitabu, chati zilizo na maandishi ya breli au chombo cha kidijitali chenye teknolojia saidizi. • Mwanafunzi ashirikiane na wenzake katika vikundi kutambua nafasi baina ya herufi katika maneno. • Mwanafunzi aelekezwe kuandika maneno kwa kuunganisha silabi akizingatia nafasi ifaayo baina ya herufi zinazounda maneno.	Je, kwa nini tunafaa kuandika kwa hati nadhifu?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki kikamilifu katika shughuli za kikundi kutambua nafasi baina ya herufi. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapofaulu kuandika maneno kwa kuzingatia nafasi ifaayo baina ya herufi kwa kutumia kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi. ● Kujiamini**:** mwanafunzi anapofaulu kutambua nafasi baina ya herufi katika maneno.
Maadili ● Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuheshimu maoni yao. ● Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kuandika. ● Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi wanapofanya shughuli ya kikundi kwa pamoja.
Masuala mtambuko Uraia: mwanafunzi anapowathamini wenzake wanaposhirikiana katika shughuli za kikundi.
Uhusiano na masomo mengine English Language Activities na Braille Literacy:: masomo haya pia yanashughulikia dhana ya kuandika herufi.
Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum ya Ujifunzaji Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
4.4 Sarufi	**4.4.1 Umoja na Wingi wa Majina** *(Vipindi 3)*	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua majina ya vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi, b) kutumia majina ya vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi, c) kuchangamkia kuzungumzia vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi.	● Mwanfunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kutambua majina ya vitu katika mazingira yake ya darasani kwa kutazama vitu halisi, picha iliyo na fonti inayofaa na rangi isiyotatiza au vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi.. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kutambua majina ya vitu katika mazingira yake ya darasani kwa kugusa na kusikiliza maelezo ya vitu halisi, picha au vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi. ● Mwanafunzi aelekezwe kuimba wimbo unaotaja vitu katika mazingira yake. ● Mwanafunzi aelekezwe kusoma majina ya vitu vinavyopatikana katika mazingira yake katika umoja na wingi. ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kujaza nafasi kwa kutumia majina ya vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe	Je, kwa nini ni muhimu kutambua jinsi yakutaja vitu kwa umoja na wingi?

			kuandika sentensi na kujaza nafasi kwa kutumia majina ya vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi. ● Mwanafunzi ashirikishe mzazi au mlezi wake kuzungumzia vitu katika mazingira ya nyumbani kwa kutumia majina yafaayo katika umoja na wingi.	

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi na kuchangia kikamilifu kutambua vitu katika mazingira yake.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapojitahidi kujua majina ya vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi.
  kujifunzia majina ya vitu katika umoja na wingi.

Maadili

Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi na kuthamini mchango wao.

Masuala mtambuko

Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhiriki katika kikundi kutaja majina ya vitu katika mazingira yake kwa umoja na wingi.

Uhusiano na masomo mengine

English Language Activities: somo hili pia linashughulikia dhana ya umoja na wingi.

Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia

matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

5.0 MIMI NA WENZANGU				
Mada	**Mada Ndogo**	**Matokeo Maalum ya Ujifunzaji Yanayotarajiwa**	**Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa**	**Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa**
5.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**5.1.1 Ufahamu wa Kusikiliza:** *Kifungu* (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua msamiati wa suala lengwa katika kifungu, b) kutunga sentensi sahihi akitumia msamiati uliotumiwa, c) kusikiliza kifungu anachosomewa cha maneno kati ya 15-20 na kupata ujumbe, d) kujibu maswali kuhusu hadithi aliyousikiliza, e) kuchangamkia kusikiliza kifungu ili kujenga ari ya kusoma.	• Mwanafunzi aelekezwe kusikiliza kifungu cha maneno kati ya 15-20 kikisomwa na mwalimu au kupitia vifaa vya kiteknolojia *vyenye teknolojia saidizi.* • Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kushirikiana na wengine kujadili picha zilizojumuishwa kwenye hadithi. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kushirikiana na wengine kujadili maelezo ya picha zilizojumuishwa kwenye hadithi. • Mwanafunzi aelekezwe kutabiri kitakachotokea kwenye hadithi. • Mwanafuzi aelekezwe kuthibitisha utabiri wake baada ya kusikiliza hadithi. • Mwanafunzi aelekezwe kutunga sentensi akitumia msamiati uliotumika kwenye hadithi. • Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kujibu maswali kutokana na kifungu chenye fonti inayofaa na rangi	1. Kwa nini unafaa kusikiliza kwa makini unaposomewa hadithi? 2. Unawezaje kupata ujumbe katika kifungu cha hadithi unachosomewa?

			isiyotatiza. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kujibu maswali kutokana na kifungu chenye maandishi ya breli. ● Mwanafunzi wajadiliane kuhusu hadithi waliyosomewa katika kikundi.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kujadili picha katika hadithi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi katika ujifunzaji.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli za huduma kwa jamii kwa kusimulia visa vyepesi.

Maadili

- Heshima: mwanafunzi anapowaheshimu wenzake wanaposhirikiana kusikiliza na kujadiliana
- Upendo: mwanafunzi anapowashirikisha wengine katika matumizi ya vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi darasani.

Masuala Mtambuko

Stadi za maisha: mwanafunzi anapotunga sentensi kikamilifu anakuwa na ujasiri.

Uhusiano na masomo mengine

English Language Activities na Braille Literacy: masomo haya pia yanashughulikia stadi za kusikiliza na kuzungumza.

Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia

matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum ya Ujifunzaji Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
5.2 Kusoma	**5.2.1 Kusoma kwa Ufahamu:** *Kifungu* (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua msamiati kuhusu suala lengwa katika kifungu chepesi cha ufahamu, b) kueleza ujumbe wa kifungu chepesi cha ufahamu, c) kuchangamkia kusoma vifungu vya ufahamu ili kuimarisha stadi ya kusoma.	● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kutambua msamiati kuhusu suala lengwa (*k.v. mimi, wenzangu*) kutoka kwenye kadi maneno, chati, mti maneno, kapu maneno zilizo na fonti zinazofaa na rangi zisizotatiza akiwa peke yake, wawili wawili au katika kikundi. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kutambua msamiati kuhusu suala lengwa (k.v. *mimi, wenzangu*) kutoka kwenye kadi maneno, chati, mti maneno, kapu maneno zilizo na maandishi ya breli akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aelekezwe kutumia msamiati wa suala lengwa ipasavyo katika mawasiliano. ● Mwanafunzi aelekezwe kusoma kifungu chepesi cha maneno 13-16 kuhusu suala lengwa na kutambua msamiati wa suala lengwa akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi amweleze mzazi au mlezi kuhusu ujumbe aliopata kutokana na kifungu alichosoma akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi.	Utaweza vipi kujua unacho jifunza katika hadithi?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuchangia kikamilifu katika shughuli za kikundi kutambua ujumbe katika kifungu. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi kujifunzia. ● Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapomshirikisha mzazi au mlezi wake kusoma ufahamu kuhusu suala lengwa na kueleza ujumbe.
Maadili ● Umoja: mwanafunzi anapotangamana na wenzake katika shughuli za kikundi kujadili picha na ujumbe katika kifungu. ● Heshima: mwanafunzi anapowapa wenzake nafasi ya kushiriki katika kikundi.
Masuala mtambuko ● Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anaposoma ufahamu kuhusu suala lengwa na kueleza jukumu lake katika familia. ● Stadi za maisha: mwanafunzi anaposhiriki katika kazi za kikundi kujadili picha na ujumbe katika kifungu, ujasiri wake unaimarika.
Uhusiano na masomo mengine English Language Activities na Braille Literacy: masomo haya pia yanashughulikia kusoma kwa ufahamu.
Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum ya Ujifunzaji Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
5.3 Kuandika	**5.3.1 Matumizi ya Kikomo** (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua alama ya kikomo katika maandishi, (aliye na upungufu wa kuona) b) kutambua nukta nundu zinazoandika alama ya kikomo katika maandishi,(asiyeona) c) kuandika alama ya kikomo ifaavyo katika daftari, (aliye na upungufu wa kuona) d) kuandika nukta nundu zinazoandika alama ya kikomo ifaavyo katika karatasi ya breli, (asiyeona) e) kutumia ipasavyo alama ya kikomo katika sentensi, (aliye na upungufu wa kuona.)	● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kutambua alama ya kikomo (.) katika sentensi, kitabuni, chati zilizo na fonti zinazofaa na rangi zisizotatiza au kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi akiwa peke yake au na wenzake. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kutambua nukta nundu zinazotumika kuandika alama ya kikomo (.) katika sentensi kwenye kitabu, chati zilizo na maandishi ya breli au kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi akiwa peke yake au na wenzake. ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kuandika sentensi daftarini au akitumia kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi kisha aweke alama ya kikomo. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kuandika sentensi kwenye karatasi ya breli au akitumia kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi kisha aweke nukta nundu zinazotumika kuandika alama ya kikomo. ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kuzitumia alama ya kikomo ipasavyo mwishoni mwa sentensi. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kuzitumia nukta nundu zinazotumika kuandika alama ya kikomo ipasavyo mwishoni mwa sentensi. ● Mwanafunzi ashirikiane na wenzake kuandika	Utatumia vipi alama ya kikomo katika kuandika sentensi?

		f) kutumia ipasavyo nukta nundu zinazoandika alama ya kikomo katika sentensi, (asiyeona) g) kufurahia kutumia alama ya kikomo ipasavyo katika sentensi.	alama ya kikomo ipasavyo katika sentensi. ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona amwonyeshe mzazi au mlezi alama ya kikomo na kuitumia ipasavyo katika sentensi. Mwanafunzi asiyeona amwonyeshe mzazi au mlezi nukta nundu zinazounda alama ya kikomo na kuitumia ipasavyo katika sentensi.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kutambua alama ya kikomo na kuitumia katika sentensi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapofaulu kuandika alama ya kikomo akitumia kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi..
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapofaulu kuandika na kutumia alama ya kikomo ipasavyo.

Maadili

- Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi na kuheshimu maoni yao.
- Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kuandika katika kikundi.
- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi.

Masuala Mtambuko

- Stadi za maisha: mwanafunzi anapofaulu kutambua na kutumia alama ya kikomo ipasavyo.
- Uraia: mwanafunzi anapowathamini wenzake wanaposhirikiana katika shughuli za kikundi.

Uhusiano na masomo mengine

English Language Activities na Braille Literacy: masomo haya pia hushughulikia matumizi ya alama ya kikomo.

Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia

matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi

maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

Mada	**Mada Ndogo**	**Matokeo Maalum ya Ujifunzaji Yanayotarajiwa**	**Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa**	**Swali Dadisi Lililopendekezwa**
5.4 Sarufi	**5.4.1 Matumizi ya -angu na -etu** (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua matumizi ya **-angu** na **-etu** katika miktadha mbalimbali, b) kutumia **-angu** na **-etu** katika mazungumzo kwa ufasaha ili kuimarisha mawasiliano, c) kufurahia kutumia **-angu** na **-etu** katika mawasiliano ya kila siku.	● Mwanafunzi aelekezwe kutambua matumizi ya **-angu** na **-etu** kwa kurejelea vitu katika mazingira yake. ● Mwanafunzi aelekezwe kuigiza matumizi ya -angu na -etu akiwa na wenzake katika kikundi kwa kutumia vitu anavyomiliki k.m; *kitabu changu – vitabu vyetu; rafiki yangu - marafiki zetu.* ● Mwanafunzi aelekezwe kusoma sentensi zinazotumia maneno **-angu** na **-etu.** ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kukamilisha sentensi zenye matumizi ya **-angu** na **-etu.** Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kuandika na akamilishe sentensi zenye matumizi ya **-angu** na **-etu.** ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kujaza nafasi kwa kutumia **-angu** na **-etu.** Mwanafunzi asiyeona aandike na ajaze nafasi katika sentensi zenye matumizi ya **-angu** na **-etu.**	Je, ni vipi unatumia -angu na -etu kuonyesha kuwa kitu ni chako au chenu?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi kujadili matumizi ya -angu na -etu
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapotumia -angu na -etu katika mawasiliano
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi kujifunzia.
- Kujiamini: mwanafunzi anapoigiza matumizi ya -angu na -etu.

Maadili

- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kuigiza matumizi ya -angu na -etu.
- Heshima: mwanafunzi anapoheshimu maoni ya wenzake katika kikundi.

Masuala mtambuko ● Stadi za maisha: mwanafunzi anapofaulu kutumia - angu na -etu katika mawasiliano ipasavyo, ukakamavu wake unajengeka. ● Uraia: mwanafunzi anapowathamini wenzake wanaposhirikiana katika shughuli za kikundi.
Uhusiano na masomo mengine English Language Activities: somo hili pia linashughulikia dhana ya vimilikishi.
Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

6.0 MWILI WANGU				
Mada	**Mada Ndogo**	**Matokeo Maalum ya Ujifunzaji Yanayotarajiwa**	**Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa**	**Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa**
6.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**6.1.1 Matamshi Bora:**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua sauti	● Mwanafunzi aelekezwe kushiriki katika kutambua sauti lengwa (/s/, /b/, /y/, /z/, /g/, /d/) katika	1. Utatamka vipi silabi katika maneno?

	Sauti: (/s/, /b/, /y/, /z/, /g/, /d/) *(Vipindi 3)*	lengwa katika kadi maneno, b) kutamka sauti lengwa ipasavyo ili kuimarisha mazungumzo, c) kutamka silabi za sauti lengwa ipasavyo, d) kutamka ipasavyo maneno yenye silabi za sauti lengwa, e) kuchangamkia nafasi ya matamshi bora katika mawasiliano.	maneno. ● Mwanafunzi aelekezwe kusikiliza matamshi ya sauti lengwa kutoka kwa mwalimu, mgeni mwalikwa au kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi. ● Mwanafunzi aelekezwe kutamka sauti lengwa akiwa na mwalimu kisha akishirikiana na wenzake. ● Mwanafunzi aelekezwe kusikiliza silabi za sauti lengwa zikitamkwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au kutoka kwa vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi k.v. kinasasauti na rununu. ● Mwanafunzi aelekezwe kuzitamka silabi alizozisikiliza ipasavyo akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aelekezwe kutamka ipasavyo maneno yenye silabi za sauti lengwa akishirikiana na wenzake.	2. Kwa nini ni muhimu kutamka sauti ipasavyo?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kutambua na kutamka sauti lengwa. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia teknolojia saidizi kujifunza matamshi bora ya sauti lengwa ● kujiamini: mwanafunzi anapotamka ipasavyo sauti na silabi za sauti lengwa.
Maadili ● Umoja; mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kufanya kazi ya kikundi. ● Heshima; mwanafunzi anapoheshimu matamshi ya wenzake ya sauti mbalimbali.
Masuala Mtambuko **Uraia:** mwanafunzi anapofanya kazi pamoja na wenzake katika kikundi na kuwathamini.
Uhusiano na masomo mengine English Language Activities and Braille Literacy: masomo haya yanashughulikia dhana ya matamshi bora. Environmental Activities: somo hili linashughulikia sehemu za mwili
Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

Mada	**Mada Ndogo**	**Matokeo Maalum ya Ujifunzaji Yanayotarajiwa**	**Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa**	**Swali Dadisi Lillopendekezwa**

6.2 Kusoma	**6.2.1 Kusoma kwa Ufasaha:** *Sauti: (/s/, /b/, /y/, /z/, /g/, /d/)* (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze**:** a) kutambua sauti lengwa katika kifungu chepesi cha hadithi, b) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia matamshi bora, c) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kiwango kifaacho cha sauti, d) kusoma kifungu chepesi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo, e) kuchangamkia kusoma kwa ufasaha ili kufanikisha mawasiliano.	• Mwanafunzi aelekezwe kutambua sauti lengwa (/s/, /b/,/y/, /z/, /g/, /d/) katika kifungu chepesi kuhusu suala lengwa akiwa peke yake, wawili wawili au katika kikundi. • Mwanafunzi aelekezwe kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia matamshi bora akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. • Mwanafunzi aelekezwe kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kiwango kifaacho cha sauti akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. • Mwanafunzi aelekezwe kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo (maneno 15 kwa dakika na kwa kuizingatia viakifishi) akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. • Mwanafunzi amsomee mzazi au mlezi kifungu chepesi chenye sauti lengwa akizingatia matamshi bora, kasi ifaayo na kiwango kifaacho cha sauti.	Kwa nini ni muhimu kusoma kwa ufasaha?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kutambua na kutamka sauti lengwa. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia teknolojia saidizi kujifunza matamshi bora ya sauti lengwa ● kujiamini: mwanafunzi anapotamka ipasavyo sauti na silabi za sauti lengwa.
Maadili ● Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kujadili maneno na sentensi zenye sauti lengwa. ● Upendo: mwanafunzi anapowashirikisha wengine katika matumizi ya vifaa vya kidijitali darasani. ● Uwajibikaji: mwanafunzi anapotunza vifaa vya kidijitali.
Masuala Mtambuko ● Stadi za maisha; mwanafunzi anapomudu kuzitumia sauti lengwa ipasavyo, ukakamavu wake unajengeka. ● Uraia: mwanafunzi anapowathamini wenzake wanaposhirikiana kutamka sauti lengwa katika kikundi.
Uhusiano na masomo mengine English Language Activities na Braille Literacy: masomo haya pia yanashughulikia matumizi ya sauti za herufi kusoma maneno. Environmental Activities: somo hili pia linashughulikia sehemu za mwili.
Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

Mada	**Mada Ndogo**	**Matokeo Maalum Yanayotarajiwa**	**Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa**	**Swali Dadisi Lililopendekezwa**
6.3 Kuandika	**6.3.1 Tahajia: Imla** (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua maneno yasiyozidi silabi tatu kutokana na suala lengwa, b) kuandika kwa usahihi maneno yasiyozidi silabi tatu kwa kuunganisha silabi kuunda neno, c) kufurahia kuandika maneno kwa usahihi.	● Mwanafunzi aelekezwe kutambua maneno yasiyozidi silabi tatu kutokana na suala lengwa kwa kusomewa na mwalimu au katika kifaa cha kidijitali chenye teknolojia sadizi. ● Mwanafunzi aelekezwe kusikiliza maneno yasiyozidi silabi tatu ya kiwango chake yakisomwa na mwalimu au kutoka kwa kifaa cha kidigitali chenye teknolojia sadizi *k.v radio* na kuyaandika. ● Mwanafunzi ashirikiane na wenzake kuandika maneno yasiyozidi silabi tatu ya kiwango chake kwa kuunganisha silabi kuunda neno. ● Mwanafunzi aelekezwe kuyakosoa maneno aliyoyaendeleza visivyofaa.	Je,utaandika vipi silabi katika maneno?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kupitia kazi ya imla. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapofaulu kutumia kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi kusikiliza maneno yasiyozidi silabi mbili. ● Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapofaulu kuandika maneno aliyosomewa yasiyozidi silabi mbili kwa usahihi.
Maadili ● Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi na kuheshimu maoni yao. ● Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kuandika.
Masuala mtambuko Stadi za maisha: mwanafunzi anapofaulu kuandika maneno ya imla kwa usahihi.
Uhusiano na masomo mengine English Language Activities na Braille Literacy: masomo haya pia yanafunza jinsi ya kuandika imla. Environmental Activities: somo hili pia linashughulikia sehemu za mwili.
Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
6.4 Sarufi	**6.4.1 Matumizi ya -zuri na –baya** (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua matumizi ya _ **zuri** na – **baya** katika kifungu, b) kutumia –**zuri** na – **baya** katika sentensi ili kuimarisha mawasiliano, c) kufurahia kutumia –**zuri** na –**baya** katika mawasiliano ya kila siku.	● Mwanafunzi aelekezwe kutambua matumizi ya -**zuri** na -**baya** kwa kurejelea vitu katika mazingira yake. ● Mwanafunzi azitumie -**zuri** na -**baya** akiwa na wenzake katika kikundi kurejelea vitu katika mazingira yake. ● Mwanafunzi aelekezwe kusikiliza matumizi ya –**zuri** na –**baya** kwa kutumia kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi. ● Mwanafunzi aelekezwe kusoma sentensi zinazotumia maneno **-zuri** na –**baya.** ● Mwanafunzi aelekezwe kukamilisha sentensi zenye matumizi ya **-zuri** na –**baya.** Mwanafunzi asiyeona aandike na kuzikamilisha sentensi zenye matumizi ya **-zuri** na –**baya.** ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kujaza mapengo kwa kutumia **- zuri** na –**baya.** Mwanafunzi asoyeona aandike na ajaze mapengo kwa kutumia **- zuri** na –**baya.** ● Mwanafunzi amtajie mzazi au mlezi vitu nyumbani kutumia –**zuri** na – **baya.**	1.Je, utatumia vipi -zuri na -baya katika sentensi?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anapotumia -zuri na-baya akiwa na wenzake katika kikundi. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi kusikiliza matumizi ya-zuri na -baya. • Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapotumia -zuri na -baya akiwa na mzazi au mlezi nyumbani na katika maisha yake ya kila siku. • Ubunifu: mwanafunzi anapotumia -zuri na -baya kutunga sentensi.
Maadili • Heshima: mwanafunzi anapotangamana na wenzake kwa heshima katika shughuli za kikundi. • Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi.
Masuala mtambuko Uraia: mwanafunzi anapofanya kazi pamoja na wenzake.
Uhusiano na masomo mengine: English Language Activities and Braille Literacy: masomo haya pia huhusisha dhana ya vivumishi. Environmental Activities: somo hili pia linashughulikia sehemu za mwili.
Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno, chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

7.0 USAFI WA MWILI				
Mada	**Mada Ndogo**	**Matokeo Maalum Yanayotarajiwa**	**Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa**	**Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa**
7.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**7.1.1 Maagizo** (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua maagizo mepesi yanapotolewa darasani, b) kutoa na kufuata maagizo mepesi yanayotumiwa darasani, c) kubainisha maagizo yanayopaswa kufuatwa katika mazingira yake, d) kuthamini umuhimu wa maagizo katika maisha ya kila siku.	• Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kutambua maagizo kwa kutazama video ya maagizo. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kutambua maagizo kwa kusikiliza maelezo ya matukio ya video ya maagizo. • Mwanafunzi aelekezwe kushiriki katika kutoa na kufuata maagizo *kama vile simama*, *keti*, *andika na ruka* akiwa na wenzake katika kikundi. • Mwanafunzi aelekezwe kushiriki katika kueleza kuhusu maagizo yafaayo na yasiyofaa kufuatwa. • Mwanafunzi aelekezwe kushiriki katika masimulizi ya matokeo ya kufuata na kutofuata maagizo.	1.Ni kwa nini ni ni vizuri kufuata magizo darasani? 2.Ni vipi unavyoweza kujifunz kufuata maagizo vizuri?

			• Mwanafunzi aelekezwe kushiriki katika kuimba na kuigiza nyimbo zinazohusu maagizo.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki kikamilifu katika kutoa na kuitikia maagizo ipasavyo. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi kujifunzia maagizo. • Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapojifunza maagizo yanayotumiwa katika jamii yake.
Maadili • Heshima: mwanafunzi anapofuata maagizo na kuheshimu nafasi za wenzake katika shughuli za kikundi. • Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi kutambua na kutumia maagizo.
Masuala mtambuko Utangamano wa kijamii: mwanafunzi apotangamana na wenzake wanapoigiza maagizo katika kikundi.
Uhusiano na masomo mengine English Language Activities na Braille Literacy: masomo haya pia yanashughulikia dhana ya maagizo. Environmental Activities: somo hili pia linashughulikia usafi wa mwili.
Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
7.2 Kusoma	**7.2.1 Kusoma kwa Ufahamu** *Kifungu* (*Vipindi 3)*	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze; a) kutambua msamiati kuhusu suala lengwa katika kifungu chepesi cha ufahamu, b) kutabiri yatakayotokea katika kifungu chepesi cha ufahamu kwa kuzingatia picha, (aliye na upungufu wa kuona) c) kutabiri yatakayotokea katika kifungu chepesi cha ufahamu kwa kuzingatia maelezo ya picha, (asiyeona) d) kueleza ujumbe wa kifungu chepesi cha ufahamu, e) kueleza mafunzo yanayotokana na kifungu chepesi cha ufahamu, f) kuchangamkia kusoma vifungu vya ufahamu ili kuimarisha stadi ya kusoma.	● Mwanafunzi aelekezwe kusikiliza au atazame nyimbo kuhusu usafi wa mwili kwenye kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aelekezwe kuimba nyimbo kuhusu usafi wa mwili akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kutabiri kitakachotokea katika hadithi akizingatia picha kwenye kifungu chenye fonti ifaayo na rangi isiyotatiza akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kutabiri kitakachotokea katika hadithi akizingatia maelezo ya picha kwenye kifungu iliyo na maandishi ya breli akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aelekezwe kusoma kifungu chepesi cha maneno 17- 22 na kutambua msamiati wa suala lengwa *(k.v oga, nawa, osha, maji, sabuni)* akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aelekezwe kutumia	Ni vipi unaweza kusoma kwa ufasaha?

			msamiati wa suala lengwa ipasavyo katika mawasiliano. ● Mwanafunzi aelekezwe kueleza ujumbe wa kifungu chepesi cha ufahamu akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aelekezwe kueleza mafunzo yanayotokana na kifungu chepesi cha ufahamu akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi amshirikishe mzazi au mlezi kusoma na kujadili kifungu kuhusu suala lengwa.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wengine katika kikundi kutabiri kwa kutazama picha na kusoma hadithi.
- Uwazaji kwa kina na utatuzi wa matatizo: mwanafunzi anapotabiri yatakayotokea katika hadithi kwa kuzingatia picha.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kijiditali vyenye teknolojia saidizi kujifunzia.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapowaeleza wenzake kuhusu hadithi aliyosoma.
- Kujiamini: mwanafunzi anaposhiriki katika maigizo kuhusu usafi wa mwili.

Maadili ● Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kwa kikundi kujadili ujumbe katika kifungu na kutabiri yatakayotokea katika hadithi. ● Uwajibikaji: mwanafunzi anapotunzi vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi.
Masuala mtambuko ● Stadi za maisha: mwanafunzi anapomtungia mwenzake sentensi katika kikundi na kufanya maigizo kuhusu usafi wa mwili, ujasiri wake unaimarika. ● Haki za jamii: mwanafunzi anapowapa wenzake fursa ya kujieleza katika shughuli za kikundi.
Uhusiano na masomo mengine: English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya pia yanashughulikia kusoma kwa ufahamu. Environmental Activities: somo hili pia linashughulikia usafi wa mwili.
Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

Mada	**Mada Ndogo**	**Matokeo Maalum Yanayotarajiwa**	**Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa**	**Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa**

7.3 Kuandika	**7.3.1 Kuandika maneno Ipasavyo** (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua maneno yanayotokana na suala lengwa, b) kuandika maneno yanayohusu suala lengwa kwa kuunganisha silabi ili kuunda neno, c) kufurahia uandishi wa maneno katika mawasiliano.	● Mwanafunzi aelekezwe kutambua maneno mepesi yanayotokana na suala lengwa (kama vile: *oga, nawa, osha, maji, sabuni*). ● Mwanafunzi aelekezwe kuandika maneno yanayotokana na suala lengwa daftarini au kwenye karatasi ya breli au kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi kwa kuunganisha silabi kuunda neno akiwa peke yake, wawili wawili au kikundi. ● Mwanafunzi ashirikiane na wenzake kujadili na kurekebisha makosa katika maandishi yake.	1. Ni vipi unaweza kimarisha uwezo wako wa kuandika? 2. Kwa nini ni muhimu kujifunza kuandika?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kuandika maneno kwa kuunganisha silabi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi kuandika maneno.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapofaulu kuandika maneno ipasavyo.

Maadili: ● Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kazi za kikundi na kuheshimu maoni yao. ● Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kuandika.
Masuala mtambuko: ● Stadi za maisha: mwanafunzi anapofaulu kuandika, ujasiri wake unajengeka. ● Uraia: mwanafunzi anapowathamini wenzake wanaposhirikiana katika kazi za kikundi.
Uhusiano na masomo mengine; English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya pian yanashughulikia mada ya kuandika. Environmental Activities: somo hili pia linashughulikia usafi wa mwili.
Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

Mada	**Mada Ndogo**	**Matokeo Maalum ya Ujifunzaji Yanayotarajiwa**	**Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa**	**Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa**

7.4 Sarufi	**7.4.1 Ukanushaji:** (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua ukanusho wa nafsi ya kwanza umoja na wingi katika vifungu, b) kutumia ukanusho wa nafsi ya kwanza umoja na wingi katika kifungu kwa usahihi, c) kuchangamkia matumizi ya ukanusho wa nafsi ya kwanza umoja na wingi katika mawasiliano.	● Mwanafunzi aelekezwe kutenda vitendo atakavyoagizwa na mwalimu kuashiria nafsi ya kwanza umoja. ● Mwanafunzi aelekezwe kutenda vitendo vyake mwenyewe na kusema anachokifanya. ● Mwanafunzi aelekezwe kutambua ukanusho wa nafsi ya kwanza umoja kwa kuelekezwa na mwalimu. ● Mwanafunzi ashirikiane na wenzake katika kikundi kukanusha sentensi katika nafsi ya kwanza umoja. ● Mwanafuzi aelekezwe kukamilisha au kuandika sentensi zinazoashiria ukanusho wa nafsi ya kwanza umoja kwa kuelekezwa na mwalimu. ● Mwanafunzi asikilize sentensi zilizokanushwa kwa kutumia kifaa cha kidigitali chenye teknolojia saidizi akielekezwa na mwalimu.	1. Ni vipi unaweza kutambua nafasi ya kwanza katika sentensi? 2. Kwa nini ni vizuri kuzingatia nafasi ifaayo katika maongezi?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki kutunga sentensi akiwa na wenzake katika kikundi.
- Kujiamini: mwanafunzi anapotungia mwenzake sentensi katika kikundi akitumia ukanusho wa nafsi ya kwanza.

Maadili: • Heshima: mwanafunzi anapoheshimu mchango wenzake katika kazi ya kikundi wanapotungiana sentensi. • Uwajibikaji: mwanafunzi kufanya zoezi kwa kutumia kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi na kukitunza ipasavyo. • Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi.
Masuala mtambuko: Stadi za maisha: mwanafunzi anapomtungia mwenzake sentensi katika kikundi ujasiri wake unaimarika.
Uhusiano na masomo mengine: English Language Activities na Indigenous Language Activities; masomo haya pia yanashughulikia dhana ya ukanusho. Environmental Activities: somo hili pia linashughulikia usafi wa mwili.
Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno, chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

8.0 VYAKULA VYETU				
Mada	**Mada Ndogo**	**Matokeo Maalum ya Ujifunzaji Yanayotarajiwa**	**Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa**	**Swali Dadisi Lililopendekezwa**
8.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**8.1.1 Matamshi bora:** *Sauti: (/j/, /r/, /p/, /f/, /v/, /sh/)* *(Vipindi 3)*	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua sauti lengwa katika maneno, b) kutamka sauti lengwa ipasavyo ili kuimarisha mazungumzo, c) kutamka silabi za sauti lengwa ipasavyo, d) kutamka ipasavyo maneno yenye silabi za sauti lengwa, e) kuchangamkia nafasi ya matamshi bora katika mawasiliano.	● Mwanafunzi ashiriki katika kutambua sauti lengwa (/j/, /r/, /p/, /f/, /v/, /sh/) katika kadi maneno. ● Mwanafunzi asikilize mwalimu au mgeni mwalikwa akitamka sauti lengwa. ● Mwanafunzi aelekezwe kutamka sauti alizozisikiliza pamoja na mwalimu na mwishowe atamke akiwa peke yake, wawiliwawili na katika darasa. ● Mwanafunzi aelekezwe kutumia vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi (*k.v. papaya*) kusikiliza matamshi bora ya sauti lengwa, ● Mwanafunzi aelekezwe kutamka sauti lengwa akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi.	Kwa nini ni muhimu kutamka maneno ipasavyo?

			- Mwanafunzi aelekezwe kuzitamka herufi za sauti lengwa akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. - Mwanafunzi asikilize silabi za sauti lengwa zikitamkwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au kutoka kwa vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi *k.v. kinasasauti, rununu.* - Mwanafunzi aelekezwe kuzitamka silabi alizozisikiliza ipasavyo akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. - Mwanafunzi aelekezwe kutamka ipasavyo maneno yenye silabi za sauti lengwa akiwa na wenzake. - Mwanafunzi amwombe mzazi au mlezi kutumia kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi kama vile simu ili kusikiliza matamshi ya sauti lengwa.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirki kikamilifu katika shughuli za kikundi kutamka sauti, silabi na maneno yenye sauti lengwa. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia teknolojia saidizi kujifunzia matamshi bora ya sauti lengwa. ● kujiamini: mwanafunzi anapotamka ipasavyo sauti, silabi na maneno ipasavyo.
Maadili ● Umoja: mwanafunzi anaposhirikia na wenzake kufanya kazi za kikundi. ● Heshima: mwanafunzi anapoheshimu matamshi ya wenzake ya sauti lengwa.
Masuala mtambuko ● Uraia: mwanafunzi anaposhirikiana na wengine kufanya kazi katika kikundi. ● Stadi za maisha: mwanafunzi anapomudu kutamka sauti lengwa ipasavyo ukakamavu wake unajengeka.
Uhusiano na masomo mengine English Language Activities and Braille Literacy: masomo haya pia yanashughulikia dhana ya matamshi bora. Environmental Activities: somo hili pia linashughulikia dhana ya vyakula vyetu.
Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum ya Ujifunzaji Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
8.2 Kusoma	**8.2.1 Kusoma kwa ufasaha:** *Sauti: (/j/, /r/, /p/, /f/, /v/, /sh/)* (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua sauti lengwa katika kifungu chepesi cha hadithi, b) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia matamshi bora, c) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kiwango kifaacho cha sauti, d) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo, e) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia ishara zifaazo, f) kuchangamkia kusoma kwa ufasaha ili kufanikisha mawasiliano.	● Mwanafunzi aelekezwe kutambua sauti lengwa (/j/, /r/, /p/, /f/, /v/, /sh/) katika kifungu chepesi kuhusu suala lengwa akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aelekezwe kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa kwa kuzingatia matamshi bora akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aelekezwe kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kiwango kifaacho cha sauti akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aelekezwe kusoma kifungu chepesi cha maneno yenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo (maneno 25 kwa dakika na kwa kuzingatia viakifishi) akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kusoma hadithi kutoka kwenye kitabu chenye fonti	Kwa nini unafaa kuzingatia kiwango kinachofaa cha sauti unaposoma?

			inayofaa na rangi isiyotatiza, kifaa cha kidijtali chenye teknolojia saidizi, akiwa peke yake, wawili wawili au katika kikundi akizingatia matamshi bora, kasi ifaayo na kiwango kifaacho cha sauti. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kusoma hadithi kutoka kwenye kitabu chenye maandishi ya breli, kifaa cha kidijtali chenye teknolojia saidizi, akiwa peke yake, wawili wawili au katika kikundi akizingatia matamshi bora, kasi ifaayo na kiwango kifaacho cha sauti. ● Mwanafunzi aelekezwe kumsomea mzazi au mlezi kifungu chepesi chenye sauti lengwa akizingatia matamshi bora, kasi ifaayo na kwa sauti inayosikika	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- **Mawasiliano na ushirikiano**: mwanafunzi anaposhiriki kikamilifu katika shughuli za kikundi kutambua silabi, maneno na sentensi zenye sauti lengwa.
- **Ujuzi wa kidijitali:** mwanafunzi anapotumia vifaa vya kijiditali vyenye teknolojia saidizi kutambua silabi, maneno na sentensi zenye sauti lengwa.
- **Hamu ya ujifunzaji:** mwanafunzi anapomshirikisha mzazi au mlezi kutambua, kusikiliza na kusoma silabi, maneno na sentensi kuhusu suala lengwa kitabuni au kwenye karatasi ya breli kwa kutumia kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi.

Maadili ● Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi. ● Uwajibikaji**:** mwanafunzi anapowajibikia majukumu aliyopewa katika kikundi.
Masuala mtambuko • Stadi za maisha: mwanafunzi anapoweza kusoma silabi, maneno na sentensi zenye sauti lengwa ujasiri wake unajengeka.
Uhusiano na masomo mengine English Language Activities na Braille Literacy: masomo haya pia hushughulikia dhana za silabi, sauti na maneno. Environmental Activities: somo hili pia linashughulikia dhana ya vyakula vyetu.
Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno, chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum ya Ujifunzaji Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
8.3 Kuandika	**8.3.1 Tahajia** (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua tahajia sahihi katika sentensi, b) kuandika sentensi tatu kuhusu suala lengwa akizingatia tahajia sahihi, c) kuchangamkia matumizi ya tahajia sahihi katika uandishi wa sentensi.	● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kutambua sentensi zinazohusu suala lengwa zenye tahajia sahihi kwa kutumia nyenzo kama vile kadi za majina, mti maneno, kapu maneno, chati, kifungu zilizo na fonti zinazofaa na rangi zisizotatiza au kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kutambua sentensi zinazohusu suala lengwa zenye tahajia sahihi kwa kutumia nyenzo kama vile:kadi za majina,mti maneno, kapu maneno, chati, kifungu zilizo na maandishi ya breli au kifaa cha kidigitali chenye teknolojia saidizi. ● Mwanafunzi aelekezwe kusoma sentensi zenye tahajia sahihi kuhusu suala lengwa. ● Mwanafunzi aelekezwe kuzinakili sentensi zenye tahajia sahihi kuhusu suala lengwa	Kwa nini ni muhimu kuyaandika maneno na sentensi kwa usahihi?

			kwenye daftari au karatasi ya breli. ● Mwanafunzi aelekezwe kutunga sentensi tatu sahihi kuhusu suala lengwa akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aelekezwe kuandika sentensi alizozitunga kwa kuzingatia tahajia sahihi. Mwanafunzi aelekezwe kusoma sentensi alizoziandika pamoja na wenzake katika kikundi kisha wenzake wazitolee maoni. ● Mwanafunzi aelekezwe kusahihisha sentensi alizoziandika kwa kuzingatia tahajia akielekezwa na mwalimu. ● Mwanafunzi amwonyeshe mzazi au mlezi sentensi sahihi alizoandika ili apate maoni yake.	

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anapochangia kikamilifu katika kikundi kutambua na kutunga sentensi kwa kuzingatia tahajia sahihi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anaposhirikiana na mzazi au mlezi kuandika sentensi na kumtumia mwalimu mtandaoni kutumia kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi..
- Ubunifu: mwanafunzi anapotunga na kuandika sentensi akizingatia tahajia sahihi.
- Kujiamini; mwanafunzi anapofaulu na kuandika sentensi kuhusu suala lengwa.

Maadili

- Heshima na umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuheshimu maoni yao.
- Upendo: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kuandika.

Masuala Mtambuko

Masuala ya afya: mwanafunzi anapotunga na kuandika sentensi kuhusu suala lengwa (vyakula vyetu).

Uhusiano na masomo mengine

English Language Activities na Braille Literacy: masomo haya pia hushughulikia tahajia.
Environmental Activities: somo hili pia linashughulikia dhana ya vyakula vyetu.

Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia

matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum ya Ujifunzaji Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
8.4 Sarufi	**8.4.1 Matumizi ya hiki** na **hivi** *(Vipindi 3)*	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua maneno **hiki** na **hivi** katika vifungu, b) kusoma vifungu vinavyojumuisha maneno **hiki** na **hivi** ili kuonyeshea ifaavyo, c) kutumia maneno **hiki** na **hivi** kuonyeshea vitu katika mazingira yake, d) kuchangamkia matumizi ya **hiki** na **hivi** katika mawasiliano ya kila siku.	● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kutambua **hiki** na **hivi** kwa kutumia nyenzo halisi, kadi za majina, kapu maneno, chati zilizo na fonti zifaazo na rangi zisizotatiza. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kutambua **hiki** na **hivi** kwa kutumia nyenzo halisi, kadi za majina, kapu maneno, chati zilizo na maandishi ya breli. ● Mwanafunzi asikilize kifungu kinachohusu matumizi ya **hiki** na **hivi** katika kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi. ● Mwanafunzi aelekezwe kusoma vifungu vinavyojumuisha **hiki** na **hivi** kisha abainishe matumizi ya **hiki** na **hivi.** ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aonyeshe vitu mbalimbali kama vile vyakula na kuvitungia sentensi katika kikundi k.m. *chakula hiki – vyakula hivi*. Mwanafunzi asiyeona aonyeshwe na kuvigusa vitu mbalimbali vya uhalisia kama vile vyakula na kuvitungia	Ni vipi unavyoweza kutambua maneno yanayo ashiriwa kwa kutumia maneno **hiki** na **hivi**?

			sentensi katika kikundi k.m. *chakula hiki – vyakula hivi*. ● Mwanafunzi aelekezwe kumtungia mwenzake sentensi katika kikundi kwa kutumia **hiki** na **hivi.** ● Mwanafunzi aelekezwe kutoa maoni kuhusu sentensi zilizotungwa na wenzake. ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kukamilisha vifungu vyenye mapengo kwa kutumia **hiki** na **hivi** wakiwa wawili wawili k.m. chakula _ (hiki, hii), vyakula ___________(hivi, hizi). Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kuandika na akamilishe vifungu vyenye mapengo kwa kutumia **hiki** na **hivi** wakiwa wawili wawili *k.m. chakula* __________ *(hiki, hii), vyakula* ___________*(hivi, hizi).*	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anapochangia kikamilifu katika kikundi kwa kutunga sentensi akitumia hiki na hivi. ● Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anaposhirikisha mzazi au mlezi wake kutambua vitu nyumbani na katika jamii vinavyoweza kuashiriwa kwa kutumia hiki na hivi. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi kujifunzia matumizi ya hiki na hivi. ● Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo: mwanafunzi anapotumia hiki na hivi kwa kurejelea vitu katika mazingira yake. ● Kujiamini: mwanafunzi anapomudu uwezo wa kutumia hiki na hivi ipasavyo. Pia anapowatungia wenzake katika kikundi sentensi na kutoa maoni kuhusu utunzi wa wenzake.
Maadili ● Heshima na umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuheshimu maoni yao. ● Upendo: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kuandika.
Masuala Mtambuko Masuala ya afya: mwanafunzi anapotunga na kuandika sentensi kuhusu suala lengwa (vyakula vyetu).
Uhusiano na masomo mengine: English Language Activities na Braille Literacy: masomo haya pia yanafunza kuhusu vionyeshi. Environmental Activities: somo hili pia linashughulikia dhana ya vyakula vyetu.
Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

9.0 JIKONI

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum ya Ujifunzaji Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yanayopendekezwa
9.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**9.1.1 Mazungumzo** (vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua suala lengwa ili azungumze kulihusu, b) kuzungumza kuhusu suala lengwa akizingatia matamshi bora na ishara zifaazo, c) kujieleza kwa ujasiri, kasi ifaayo na sauti inayosikika, d) kuchangamkia mazungumzo na matamshi bora katika mawasiliano.	● Mwanafunzi asikilize mazungumzo mafupi kuhusu suala lengwa kutoka kwa mwalimu, mgeni mwalikwa au kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi. ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona atazame video kuhusu mazungumzo yanayohusisha watoto. Mwanafunzi asiyeona asikilize maelezo ya matukio ya video kuhusu mazungumzo yanayohusisha watoto. ● Mwanafunzi aelekezwe kuwasilisha mazungumzo yake kwa wenzake katika kikundi kwa kuzingatia matamshi bora na toni/kiimbo au ishara zifaazo. ● Mwanafunzi ajieleze kwa ujasiri, kasi ifaayo na sauti inayosikika. ● Mwanafunzi asikilize mazungumzo ya wenzake na kutoa maoni. ● Mwanafunzi ashiriki katika mazungumzo kwa kuzingatia maagizo atakayopewa na mwalimu. ● Mwanafunzi ajieleze kwa ujasiri ili kufanikisha mawasiliano akiwa na mzazi	1. Ni vipi unaweza kuzingati a matamshi bora wakati wa kuzungumza na wenzako? 2. Kwa nini ni boar kuzingatia matamshi bora unapozungumz a mbele ya wenzako?

			au mlezi jikoni.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi na kuwasilisha mazungumzo mbele yao.
- Kujiamini: mwanafunzi anapoweza kuzungumza mbele ya wenzake kwa ujasiri kuhusu suala lengwa.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kijiditali vyenye teknolojia saidizi kujifunza mazungumzo.
- Uraia: mwanafunzi anapoingiliana na wenzake kwa kikundi.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapomshirikisha mzazi au mlezi wake kuzungumzia mada mbalimbali nyumbani na katika jamii kwa kuzingatia vigezo husika.

Maadili:

- Upendo: mwanafunzi anapowapatia wenzake nafasi kushiriki katika mazungumzo.
- Umoja: mwanafunzi anapojadiliana na wenzake katika kikundi.

Masuala mtambuko:

Stadi za maisha: mwanafunzi anapowasilisha mazungumzo kuhusu suala lengwa mbele ya wenzake darasani, ujasiri wake unajengeka.

Uhusiano na masomo mengine:

English Language Activities na Braille Literacy: masomo haya yananashughulikia mazungumzo. Mwanafunzi ashiriki katika mazungumzo na wenzake katika jamii na kuonyesha ujasiri anapozungumza. Aidha, asikilize mazungumzo ya wengine ili kujifunza namna ya kuzungumza.

Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia

matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum ya Ujifunzaji Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali dadisi Lilopendekezwa
9.2 Kusoma	**9.2.1 Kusoma kwa Ufahamu:** *Kifungu* (*Vipindi 3)*	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua msamiati kuhusu suala lengwa katika kifungu chepesi cha ufahamu, b) kutabiri yatakayotokea katika kifungu chepesi cha ufahamu kwa kuzingatia picha au maelezo ya picha, c) kueleza ujumbe wa kifungu chepesi cha ufahamu, d) kueleza mafunzo yanayotokana na kifungu chepesi cha ufahamu, e) kuchangamkia kusoma vifungu vya ufahamu ili kuimarisha stadi ya kusoma.	● Mwanafunzi aelekezwe kusoma kifungu chepesi cha maneno 23-30 na kutambua msamiati wa suala lengwa *(k.v kisu, kikombe, meko, sahani n.k)* akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi atumie msamiati wa suala lengwa ipasavyo katika mawasiliano. ● Mwanafunzi aeleze ujumbe wa kifungu chepesi cha ufahamu akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kutabiri kitakachotokea katika hadithi akizingatia picha kwenye kifungu chenye fonti inayofaa akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kutabiri kitakachotokea katika hadithi akizingatia maelezo ya picha kwenye kifungu chenye maandishi ya breli akiwa peke yake,	Je, ni vipi unaweza kujifunza mambo mbalimbali kutokana na hadithi i?

			wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aelekezwe kuthibitisha utabiri wake kuhusu hadithi baada ya kuisoma. ● Mwanafunzi aelekezwe kueleza mafunzo yanayotokana na kifungu chepesi cha ufahamu akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi amsomee mzazi au mlezi kifungu kuhusu suala lengwa.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi na kuchangia kikamilifu kutambua ujumbe katika kifungu.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kijiditali vyenye teknolojia saidizi katika shughuli za ujifunzaji.
- Uraia: mwanafunzi anapotangamana na wenzake katika shughuli za kikundi.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapofanya mazoezi ya ziada ya kusoma ufahamu akiwa nyumbani.

Maadili

- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kujadiliana.
- Heshima**:** anapowaheshimu wenzake wanaposhirikiana kusoma kifungu darasani.

Masuala mtambuko:

Stadi za maisha: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi na kutoa mchango wake kwa ujasiri.

Uhusiano na masomo mengine:

English Language Activities na Braille Literacy: masomo haya pia hushughulikia mada ya kusoma kwa ufahamu.

Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno, chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

Mada	**Mada Ndogo**	**Matokeo Maalum ya Ujifunzaji Yanayotarajiwa**	**Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa**	**Swali Dadisi Lililopendekezwa**
9.3 Kuandika	**9.3.1 Kifungu kutokana na picha** ***9.3.2 Kifungu kutokana na maelezo picha*** (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutazama picha na kutambua yaliyomo,(aliye na upungufu wa kuona), b) kusikiliza maelezo ya picha na kutambua yaliyomo, (asiyeona), c) kuandika kifungu kuhusu yaliyomo katika picha, (aliye na upungufu wa kuona), d) kuandika kifungu kuhusu yaliyomo katika maelezo ya picha, (asiyeona), e) kufurahia kuandika kifungu kutokana na yaliyomo katika picha.	● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona atazame picha na kutambua wahusika, walipo wahusika na matendo yao akiwa peke, wawiliwawili au katika kikundi. Mwanafunzi asiyeona asikilize maelezo ya picha na kutambua wahusika, walipo wahusika na matendo yao akiwa peke, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kuandika daftarini au kwenye kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi kifungu cha sentensi mbili kutokana na picha aliyoitazama. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kuandika kwenye karatasi ya breli au kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi kifungu cha sentensi mbili kutokana na maelezo ya picha aliyoyasikiliza. ● Mwanafunzi amwonyeshe mzazi au mlezi kifungu alichokiandika ili ampe maoni yake.	Kwa nini tunatazama vitu mbalimbali katika picha/maelezo ya picha?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kutambua yaliyomo katika picha. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapofaulu kuandika kifungu akitumia kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi. ● Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapofaulu kusoma picha na kuandika kinachoendelea katika picha hiyo.
Maadili ● Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi na kuheshimu maoni yao. ● Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kuandika. ● Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika ujifunzaji.
Masuala mtambuko Stadi za maisha: mwanafunzi anapofaulu kuandika kifungu kutokana na picha.
Uhusiano na masomo mengine English Language Activities na Braille Literacy: masomo haya pia yanashughulikia stadi ya kuandika.
Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno, chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum ya Ujifunzaji Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
9.4 Sarufi	**9.4.1 Matumizi ya Maneno yanayoashiria Vitendo** (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua maneno yanayoashiria vitendo katika kifungu na mawasiliano mbalimbali, b) kusoma maneno yanayoashiria vitendo ili kujenga usomaji bora, c) kutumia maneno yanayoashiria vitendo katika sentensi ipasavyo, d) kufurahia kutumia maneno yanayoashiria vitendo katika mawasiliano.	● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kutambua maneno yanayoashiria vitendo katika kadi maneno, mti maneno, chati zilizo na fonti zifaazo na rangi zisizotatiza au vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kutambua maneno yanayoashiria vitendo katika kadi maneno, mti maneno, chati zilizo na maandishi ya breli au vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi. ● Mwanafunzi aelekezwe kutaja mambo aliyofanya siku hiyo kama vile *kula*, *kuvaa*, *kupika, kuosha, kupakua.* ● Mwanfunzi aweze kulelekezwa kuigiza vitendo k.m. *simama*, *tembea*, *andika*, *cheka*. ● Mwanafunzi aelekezwe kusoma maneno yanayoashiria vitendo ili kujenga usomaji bora. ● Mwanafunzi aelekezwe kukamilisha au kuandika sentensi akitumia maneno yanayoashiria vitendo. ● Mwanafunzi aelekezwe kutunga sentensi zenye matumizi ya maneno yanayoashiria vitendo kwa mfano *cheza*, *ruka*, *rusha*, *simama*, *oga*, *chana*..	Ni kwa nini unatakiwa kutumia maneno yanayoashiria vitendo katika mazungumzo?

			• Mwanafunzi aelekezwe kumtungia mwenzake katika kikundi sentesi kwa kutumia maneno yanayoashiria vitendo. • Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kufanya zoezi la kujaza mapengo Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kufanya zoezi la kuandika na kujaza mapengo.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika utunzi wa sentensi na wenzake katika kikundi.
- Kujiamini: mwanafunzi anapotungia mwenzake sentensi kwa kutumia maneno yanayoashiria vitendo.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapofanya zoezi akitumia kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi.
- Ubunifu: mwanafunzi anapotunga sentensi sahihi akitumia maneno yanayoashiria vitendo.

Maadili

- Heshima: mwanafunzi anapoheshimu mchango wa wenzake katika kazi ya kikundi wanapotungiana sentensi kwa kutumia maneno yanayoashiria vitendo.
- Umoja**:** mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli za kikundi za kutungiana sentensi.

Masuala Mtambuko

- Stadi za maisha: mwanafunzi anapomtungia mwenzake sentensi, ukakamavu wake unajengeka.
- Uraia na uzalendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi.

Uhusiano na masomo mengine:
English Language Activities na Braille Literacy: masomo haya pia yanashughulikia dhana ya vitenzi.

Mapendekezo ya nyenzo za ujifunzaji
matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno, chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

10.0 MICHEZO				
Mada	**Mada Ndogo**	**Matokeo Maalum ya uJifunzaji Yanayotarajiwa**	**Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa**	**Swali Dadisi Lililopendekezwa**
10.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**10.1.1 Matamshi Bora:** *Sauti: (/ny/, /dh/, /th/, /ch/, /gh/, /ng/, /ng'/)* *(Vipindi 3)*	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua sauti lengwa katika kadi maneno, b) kutamka sauti lengwa ipasavyo ili kuimarisha mazungumzo, c) kutamka silabi za sauti lengwa ipasavyo, d) kutamka ipasavyo maneno yenye silabi za sauti lengwa, e) kuchangamkia nafasi ya matamshi bora katika mawasiliano.	• Mwanafunzi aelekezwe kushiriki katika kutambua sauti lengwa (/ny/, /dh/, /th/, /ch/, /gh/, /ng/, /ng'/) katika kadi maneno za breli. • Mwanafunzi atumie teknolojia saidizi (*k.v. papaya*) kusikiliza matamshi bora ya sauti lengwa. • Mwanafunzi asikilize mwalimu au mgeni mwalikwa akitamka sauti lengwa. • Mwanafunzi aelekezwe kutamka sauti pamoja na mwalimu. • Mwanafunzi aelekezwe kuzitamka sauti lengwa akiwa peke yake, wawiliwawili au katika vikundi. • Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kutambua majina ya herufi zinazowakilisha sauti lengwa kwa kutumia kadi za herufi zenye fonti zifaazo. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kutambua majina ya herufi zinazowakilisha sauti lengwa kwa	Kwa nini ni muhimu kujifunza kutamka sauti za silabi?

			kutumia kadi za herufi zenye maandishi ya breli. ● Mwanafunzi azitamke herufi za sauti lengwa akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi asikilize silabi za sauti lengwa zikitamkwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au kutoka kwa vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi *k.v. kinasasauti, rununu.* ● Mwanafunzi azitamke silabi alizozisikiliza ipasavyo akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi atamke maneno yenye silabi za sauti lengwa ipasavyo.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wengine katika kikundi na kuchangia kikamilifu kutamka sauti na maneno yenye sauti lengwa. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia teknolojia saidizi kujifunzia matamshi bora ya sauti lengwa.
Maadili ● Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wengine kufanya kazi ya kikundi. ● Heshima: mwanafunzi anapoheshimu matamshi ya wenzake ya sauti mbalimbali.
Masuala mtambuko ● Uraia: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kufanya kazi ya kikundi. ● Kujiamini: mwanafunzi anapotamka sauti na silabi ipasavyo.

Uhusiano na masomo mengine: English Language Activities na Braille Literacy: masomo haya pia yanashughulikia dhana ya matamshi bora. Creative Activities: somo hili pia linashughulikia suala la michezo.
Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno, chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
10.2 Kusoma	**10.2.1 Kusoma kwa Ufasaha** *Sauti: (/ny/, /dh/, /th/, /ch/, /gh/, /ng/, /ng'/)* (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua sauti lengwa katika kifungu chepesi cha hadithi, b) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia matamshi bora, c) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kiwango kifaacho cha sauti, d) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo, e) kusoma kifungu chepesi cha hadithi	● Mwanafunzi aelekezwe kutambua sauti lengwa (/ny/, /dh/, /th/, /ch/, /gh/, /ng/, /ng'/) katika kifungu chepesi kuhusu suala lengwa akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aelekezwe kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa kuhusu suala lengwa kwa kuzingatia matamshi bora akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aelekezwe kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kiwango kifaacho cha sauti akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aelekezwe kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa *kwa mfano kuhusu michezo mbalombali, sehemu mbalimbali za Barabara* kwa	Kwa nini unafaa kuzingatia kiwango cha sauti unapowasomea wengine kitabu kwa sauti?

		chenye sauti lengwa kwa kuzingatia ishara zifaazo, f) kuchangamkia kusoma kwa ufasaha ili kufanikisha mawasiliano.	kuzingatia kasi ifaayo (*maneno 30 kwa dakika na kwa kizingatia viakifishi*) akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kusoma hadithi kutoka kwenye kitabu chenye fonti inayofaa, kifaa cha kidijtali chenye tejknolojia saidizi, akiwa peke yake, wawili wawili au katika kikundi akizingatia matamshi bora, kasi ifaayo na kiwango kifaacho cha sauti. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kusoma hadithi kutoka kwenye karatasi ya breli, kifaa cha kidijtali chenye tejknolojia saidizi, akiwa peke yake, wawili wawili au katika kikundi akizingatia matamshi bora, kasi ifaayo na kiwango kifaacho cha sauti. ● Mwanafunzi amsomee mzazi au mlezi kifungu chepesi chenye sauti lengwa akizingatia matamshi bora, kasi ifaayo na kiwango kifaacho cha sauti.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposoma silabi, maneno na sentensi zenye sauti lengwa pamoja na wenzake katika kikundi. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia teknolojia saidizi kujifunzia. ● Kujiamini: mwanafunzi anapoweza kusoma maneno na sentensi zenye sauti lengwa ipasavyo.
Maadili ● Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kwa kikundi kutambua sauti na kusoma kifungu. ● Upendo: mwanafunzi anapowashirikisha wengine katika matumizi ya vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi darasani. ● Uwajibikaji: mwanafunzi anapotunza vifaa vya kidijitali anavyotumia kujifunzia.
Masuala mtambuko Stadi za maisha: mwanafunzi anaposhiriki katika kazi ya kikundi ya kutambua sauti lengwa ukakamavu wake unajengeka.
Uhusiano na masomo mengine: English Language Activities na Braille Literacy: masomo haya pia yanashughulikia mada kuhusu kusoma. Creative Activies: somo hili pia huhusisha dhana ya michezo.
Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno, chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum ya Ujifunzaji Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
10.3 Kuandika	**10.3.1 Kuandika kifungu kutokana na Picha** ***10.3.2 Kuandika kifungu kutokana na maelezo ya picha*** (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutazama picha na kutambua yaliyomo, b) kusikiliza maelezo ya picha na kutambua yaliyomo, (asiyeona) c) kuandika kifungu kuhusu yaliyomo katika picha, d) kuandika kifungu kuhusu yaliyomo katika maelezo ya picha, (asiyeona) e) kufurahia kuandika kifungu kutokana na yaliyomo katika picha.	● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kutazama picha kuhusu suala lengwa na kutambua wahusika na matendo yao akiwa peke yake au katika kikundi. Mwanafunzi asiyeona asikilize maelezo ya picha kuhusu suala lengwa na kutambua wahusika na matendo yao akiwa peke yake au katika kikundi. ● Mwanafunzi aelezee wenzake katika kikundi wahusika ni nani na wanafanya nini. ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona aelekezwe kuandika kifungu cha sentensi mbili kutokana na picha aliyoitazama. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kuandika kifungu cha sentensi mbili kutokana na maelezo ya picha aliyoyasikiliza. ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona awasomee wenzake sentensi alizoandika kuhusu picha. Mwanafunzi asiyeona awasomee wenzake sentensi alizoandika kuhusu maelezo ya picha. ● Mwanafunzi aaelekezwe kuzinakili sentensi alizoziandika kwa kutumia	Kwa nini unatazama vitu mbalimbali kwenye picha?

			kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi. ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona elekezwe kuandika kifungu kwa kurejelea baadhi ya picha zinazopatikana nyumbani na sehemu mbalimbali za barabarani. Mwanafunzi asiyeona elekezwe kuandika kifungu kwa kurejelea baadhi ya maelezo ya picha yanayopatikana nyumbani sehemu mbalimbali za barabarani.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi na kuchangia kikamilifu katika kueleza yaliyomo katika picha.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapofaulu kuandika kifungu akitumia kifaa cha kidijitali chenye teknolojia saidizi.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anaposhirikisha mzazi au mlezi kuandika kifungu kwa kurejelea baadhi ya picha zinazopatikana nyumbani.

Maadili

- Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi na kuheshimu maoni yao.
- Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kuandika.
- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake wanapofanya kazi katika kikundi.

Masuala mtambuko

Stadi za maisha: mwanafunzi anapofaulu kuandika kifungu kutokana na picha.

Uhusiano na masomo mengine:

English Language Activities na Braille Literacy: Masomo haya pia yana mada kuhusu kuandika.
Creative Activies: somo hili pia huhusisha dhana ya michezo.

Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia
matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum ya Ujifunzaji Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
10.4 Sarufi	**10.4.1 Vinyume vya Vitendo** (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua vinyume vya vitendo katika kifungu chepesi mbalimbali, b) kutumia majina ya vinyume vya vitendo katika mawasiliano, c) kuchangamkia kutumia vitendo na vinyume vyake katika mawasiliano ya kila siku.	● Mwanafunzi aelekezwe kusoma maneno ya vitendo na vinyume vyake akiwa peke yake, wawiliwawili au katika kikundi. ● Mwanafunzi aliye na upungufu wa kuona atambue vinyume vya vitendo (*kama vile*, *lala-amka*, *keti- simama*, *cheka-lia*, *enda-rudi*, *panda-shuka*) katika kadi maneno, mti maneno, chati, kapu la maneno zilizo na fonti zifaazo na rangi zisizotatiza au vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi. Mwanafunzi asiyeona aelekezwe kutambua vinyume vya vitendo *(kama vile, lala-amka, keti-simam, cheka-lia, enda-rudi, panda-shuka)* katika kadi maneno, mti maneno, chati, kapu la maneno zilizo na maandishi ya breli au vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi. ● Mwanafunzi aelekezwe kutumia vifaa	Ni vipi unatambua vinyume vya vitendo katika sentensi?

			vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi kusikiliza matumizi ya vinyume vya vitendo k.v. katika kifungu kinachosomwa. ● Mwanafunzi aigize vinyume vya vitendo akiwa katika kikundi. ● Mwanafunzi ashirikishwe kutaja majina ya vinyume vya vitendo. ● Mwanafunzi aelekezwe kuandika vinyume vya vitendo.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawisiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi na kushiriki kikamilifu katika kuigiza vinyume vya vitendo.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi kusikiliza matumizi ya vinyume vya vitendo.
- Ubunifu: mwanafunzi anapoigiza matumizi ya vinyume vya vitendo mbalimbali.

Maadili:

- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anapowajibikia majukumu aliyopewa katika shughuli za kikundi.

Masuala mtambuko:

Stadi za maisha: mwanafunzi anapoigiza vinyume vya vitendo mbele ya wenzake, ujasiri wake unajengeka.

Uhusiano na masomo mengine:

English Language Activities na Indigenous Language Activities: masomo haya pia yana mada kuhusu vinyume.
Creative Activies: somo hili pia huhusisha dhana ya michezo.

Mapendekezo ya nyenzo za kufundishia matini ya breli, tarakilishi yenye teknolojia saidizi, chati, orodha maneno chati/chati nundu, vitabu/vitabu vya breli, kadi maneno ya/kadi maneno ya breli, mti maneno/mti maneno ya breli, michoro/michoro nundu, picha na vifaa vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

MWONGOZO WA VIWANGO NA VIGEZO VYA KUTATHMINIA ULIOPENDEKEZWA

MADA: KUSIKILIZA NA KUZUNGUMZA

Viwango / Vigezo	Kuzidisha Matarajio	Kufikia Matarajio	Kukaribia Matarajio	Mbali na Matarajio
Kuweza kutumia Kutumia ishara za mwili ipasavyo katika mawasiliano . *(kuketi, kusimama na ishara za uso)*	Anatumia ishara za Anatumia ishara 4 za mwili ipasavyo katika mawasiliano kila wakati katika mawasiliano.	Anatumia ishara tatu za Anatumia ishara 3 za mwili ipasavyo katika mawasiliano kila wakati katika mawasiliano. .	Anatumia ishara mbili Anatumia ishara 2 za mwili ipasavyo katika mawasiliano kila wakati katika mawasiliano.	Anatumia ishara moja Anatumia ishara 1 ya mwili ipasavyo katika mawasiliano kila wakati katika mawasiliano.
Kuweza kutamka sauti kwa kuzingatia matamshi bora ya sauti: /n/, /f/, /v,/o/ /ch/, /*ny/* , */ng*/, /sh/, /th/,/w/,/e/,/i/,/h/,/s/,/b/,/y/,/z/,/g/,/d/,/j/,/r/,/p/,//m/,/a/,/u/,/k/,/t/,/th/,/gh/,/dh/ alfabeti ya Kiswahili.	Anatamka sauti kati ya 21-30 kwa kuzingatia matamshi bora.	Anatamka sauti kati ya 16-20 kwa kuzingatia matamshi bora.	Anatamka sauti kati ya 11-15 kwa kuzingatia matamshi bora.	Anatamka sauti kati ya 1-10 kwa kuzingatia matamshi bora.
Kuweza kuzungumza na kujieleza kwa ufasaha akizingatia vipengele mbalimbali *(Matamshi, kasi ifaayo na kusikika)*	Anazungumza na kujieleza kwa ufasaha kila wakati akizingatia vipengele 3 vya	Anazungumza na kujieleza kwa ufasaha akizingatia vipengele 3 vya	Anazungumza na kujieleza kwa ufasaha akizingatia vipengele 2 vya uzungumzaji.	Anazungumza na kujieleza kwa ufasaha akizingatia kipengele 1 cha

Viwango / Vigezo	Kuzidisha Matarajio	Kufikia Matarajio	Kukaribia Matarajio	Mbali na Matarajio
	uzungumzaji kila wakati.	uzungumzaji.		uzungumzaji.
Kuweza kusikiliza na kujibu ipasavyo (*msamiati wa heshima, adabu, maamkuzi, maagano na maagizo.)*	Anasikiliza na kujibu maamkuzi na maagano, kutumia msamiati wa heshima na adabu kwa urahisi.	Anasikiliza na kujibu maamkuzi na maagano, kutumia msamiati wa heshima na adabu.	Anasikiliza na kujibu baadhi ya maamkuzi na maagano, kutumia baadhi ya msamiati wa heshima na adabu.	Anasikiliza na kujibu baadhi ya maamkuzi na maagano, kutumia baadhi ya msamiati wa heshima na adabu kwa kuelekezwa.
Kuweza kutoa ujumbe katika hadithi aliyosikiliza kikamilifu.*(msamiati, ujumbe katika hadithi)*	Anatoa ujumbe 4 kwenye hadithi aliyosikiliza kikamilifu.	Anatoa ujumbe 3 kwenye hadithi aliyosikiliza kikamilifu.	Anatoa ujumbe 2 kwenye hadithi aliyosikiliza kikamilifu..	Anatoa ujumbe 1 kwenye hadithi aliyosikiliza kikamilifu.

MADA: KUSOMA

Viwango / Vigezo	Kuzidisha Matarajio	Kufikia Matarajio	Kukaribia Matarajio	Mbali na Matarajio
Kuweza kuzingatia jinsi ya kuketi na mbinu zifaazo wakati wa kusoma. (*kushika kitabu na kuelekeza macho kutoka kushoto hadi kulia)*	Anazingatia jinsi ya kuketi ipasavyo na kutumia mbinu 4 zifaazo wakati wa kusoma..	Anazingatia jinsi ya kuketi na kutumia mbinu 3 zifaazo wakati wa kusoma.	Anazingatia jinsi ya kuketi na kutumia mbinu 2 zifaazo wakati wa kusoma.	Anazingatia jinsi ya kuketi na kutumia mbinu 1 ifaayo wakati wa kusoma.
Kuweza kusoma kwa ufahamu - Vifungu. *(ujumbe, msamiati)*	Anasoma vifungu na kutambua ujumbe na misamiati 3 mwafaka kila wakati.	Anasoma vifungu na kutambua ujumbe na misamiati 2 mwafaka kila wakati.	Anasoma vifungu na kutambua ujumbe na msamiati 1 mwafaka.	Anasoma vifungu bila kutambua ujumbe na msamiati mwafaka.
Kuweza kusoma kwa ufasaha. (*matamshi bora, kiwango kifaacho cha sauti, kasi ifaayo,*	Anasoma kwa kuzingatia vipengele 4 vya kusoma kwa ufasaha kikamilifu.	Anasoma kwa kuzingatia vipengele 3 vya kusoma kwa	Anasoma kwa kuzingatia vipengele 2 vya kusoma kwa	Anasoma kwa kuzingatia kipengele 1 cha kusoma kwa ufasaha

ishara zifaazo akizingatia sauti lengwa.) *(/m/,/a/,/u/,/k/,/t/,/l/,/n/,/o/,/w/,/e/,/i/,/h/,/s/,/b/,/y/,/z/,/g/,/d/,/ch/,/ny/, /sh/, /th/,/ng'/,/ng/,/gh/,/th/)*		ufasaha.	ufasaha.	

MADA: KUANDIKA

Viwango / Vigezo	Kuzidi matarajio	Kufikia matarajio	Kukaribia matarajio	Mbali na matarajio
Kuweza kuzingatia jinsi ya kuketi na mbinu zifaazo wakati wa kuandika. *(kuketi wima, kushika kalamu, ipasavyo, kuandika kutoka kushoto hadi kulia)*	Anaketi jinsi ipasavyo na kutumia mbinu 3 zifaazo wakati wa kuandika kila wakati kwa kuelekeza wenzake.	Anaketi jinsi ipasavyo na kutumia mbinu 3 zifaazo wakati wa kuandika.	Anaketi jinsi ipasavyo na kutumia mbinu 2 zifaazo wakati wa kuandika.	Anaketi jinsi ipasavyo na kutumia mbinu 1 ifaayo wakati wa kuandika kwa kutatizika.
Kuweza kuandika kwa hati nzuri sentensi na kifungu kifupi kwa kuzingatia tahajia na hati nadhifu/ hati nadhifu ya breli *(herufi ndogo, herufi kubwa ,kifungu kutokana na picha/maelezo ya picha na imla)*	Anaandika kwa hati nadhifu/hati nadhifu ya breli kwa kuzingatia tahajia kila wakati.	Anaandika kwa hati nadhifu/hati nadhifu ya breli kwa kuzingatia tahajia.	Anaandika kwa hati isiyo nadhifu/hati nadhifu ya breli kwa kutozingatia baadhi ya tahajia.	Anaandika kwa hati isiyo nadhifu/hati nadhifu ya breli kwa kutozingatia baadhi ya tahajia kwa kutatizika.

Viwango Vigezo	Kuzidi matarajio	Kufikia matarajio	Kukaribia matarajio	Mbali na matarajio
Kuweza kuzingatia muundo na mtindo wa kuandika na kuhariri sentensi au matini (uakifishaji ufaao)	Anazingatia muundo na mtindo unaofaa kuandika sentensi au kifungu kutumia alama 5 za uakifishaji kila wakati.	Anazingatia muundo na mtindo unaofaa kuandika sentensi au kifungu kutumia alama 4 za uakifishaji kila wakati.	Anazingatia muundo na mtindo unaofaa kuandika sentensi au kifungu kutumia alama 3 za uakifishaji kila wakati.	Anazingatia vya muundo na mtindo unaofaa kuandika sentensi au kifungu kutumia alama kati ya 1-2 za uakifishaji kila wakati.

MADA: SARUFI

Viwango Vigezo	Kuzidisha Matarajio	Kufikia Matarajio	Kukaribia Matarajio	Mbali na Matarajio
Kuweza kutambua na kutumia maneno mbalimbali katika lugha ya Kiswahili. *(mimi na sisi , huyu na hawa, -angu na etu,hiki na hivi, -zuri na –baya)*	Anatambua na kutumia maneno 4 mbalimbali katika lugha ya kiswahili kwa kina.	Anatambua na kutumia maneno 3 mbalimbali katika lugha ya kiswahili.	Anatambua na kutumia maneno 2 katika lugha ya kiswahili	Anatambua na kutumia neno 1 katika lugha ya kiswahili.
Kuweza kutambua vinyume vya maneno na kuvitumia katika sentensi. *(Vinyume vya vitenzi)*	Anatambua vinyume vya maneno 5 na kuvitumia katika sentensi.	Anatambua vinyume vya maneno 4 na kuvitumia katika sentensi.	Anatambua vinyume vya maneno 3 na kuvitumia katika sentensi**.**	Anatambua vinyume vya maneno kati ya 1-2 na kuvitumia katika sentensi.
Kuweza kutambua na kutumia umoja na wingi wa majina na maneno yanayoashiria	Anatambua na kutumia umoja na wingi wa majina na maneno 4 yanayoashiria vitendo.	Anatambua na kutumia umoja na wingi wa majina na maneno 3 yanayoashiria vitendo.	Anatambua na kutumia umoja na wingi majina na maneno 2 yanayoashiria vitendo.	Anatambua na kutumia umoja na wingi wa jina na neno 1 linaloashiria vitendo.

Viwango **Vigezo**	**Kuzidisha Matarajio**	**Kufikia Matarajio**	**Kukaribia Matarajio**	**Mbali na Matarajio**
vitendo(*umoja, wingi na vitenzi)*				
Kuweza kutambua ukanusho wa nafsi ya kwanza umoja na wingi. *(ukanushaji wa nafsi ya kwanza)*	Anatambua maneno kati ya 5-6 yaliyokanushwa katika nafsi ya kwanza umoja na wingi kwa kina.	Anatambua maneno kati ya 3-4 yaliyokanushwa katika nafsi ya kwanza umoja na wingi.	Anatambua maneno 2 yaliyokanushwa katika nafsi ya kwanza umoja na wingi.	Anatambua neno 1 lililokanushwa katika nafsi ya kwanza umoja na wingi.

KIAMBATISHO I:
SHUGHULI YA HUDUMA YA KIJAMII INAYOCHANGIA UJIFUNZAJI (CSL)

Katika kiwango hiki, lengo la shughuli ya CSL ni kuambatanisha dhana zilizofunzwa darasani katika masomo mbalimbali na tajriba za maisha halisi. Huwawezesha wanafunzi walio na changamoto za kuona kuona jinsi mambo waliyojifunza yanavyohusiana na maisha ya kila siku. CSL huwa katika somo la *Environmental Activities*. Mwalimu darasani anatarajiwa kutambua na kuwaelekeza wanafunzi walio na changamoto za kuona kutekeleza shughuli ya CSL ya darasa zima na jumuishi inayofaa kulingana na umri wa wanafunzi ndani ya shule. Usalama wa wanafunzi walio na changamoto za kuona unafaa utiliwe maanani wakati wa kuchagua shughuli hii. Zifuatazo ni hatua za shughuli ya CSL jumuishi ambayo inafaa itekelezwe hatua kwa hatua katika muhula wa shule.

Hatua za utekelezaji wa CSL jumuishi
1. **Maandalizi** ● Amua shughuli itakayotekelezwa na wanafunzi. ● Tambua umilisi, maadili na stadi lengwa za masomo mahususi kwa shughuli ya CSL. ● Tambua nyenzo hitajika kwa shughuli hiyo (vifaa vinavyopatikana karibu). ● Panga shughuli hiyo itekelezwe hatua kwa hatua katika muhula (weka tarehe na saa ya shughuli). ● Wasiliana na wanafunzi, wazazi/walezi, utawala wa shule, walimu na wadau wengine katika jamii ya shule. ● Tambua na ukuze vifaa vya kutathminia.
2. **Utekelezaji wa shughuli ya CSL** ● Wapatie wanafunzi majukumu. ● Hakikisha kuwa kila mwanafunzi aliye na changamoto za kuona anashiriki katika shughuli hii. ● Watazame wanafunzi wanapotekeleza shughuli ya CSL na uweke rekodi ya matokeo. ● Tumia kifaa kifaacho chenye teknolojia saidizi cha tathmini kutathmini mchakato wa shughuli na matokeo (tathmini kazi ya wanafunzi kutoka mwanzo hadi mwisho). ● Tathmini umilisi, maadili na stadi lengwa za masomo.
3. **Utafakuri wa shughuli ya CSL** Kuwa na muda wa tathmini binafsi na wanafunzi kuhusu shughuli waliyotekeleza ya CSL jumuishi kwa kujadili yafuatayo: ● Ni nini kilifanyika vyema na kwa nini. ● Ni nini ambacho hakikufanyika vizuri na kwa nini. ● Ni nini kinachoweza kufanywa kwa njia tofauti wakati ujao. ● Ni nini wanafunzi walijifunza.

Kutakuwa na shughuli moja ya CSL kwa mwaka. Masuala makuu ya CSL jumuishi yatatokana na kategoria pana za masuala mtambuko na ujuzi unaolengwa katika masomo mbalimbali. Walimu wanatarajiwa kuwa na masuala tofautitofauti yanayolengwa kila mwaka ili kuwapa fursa wanafunzi walio na changamoto za kuona kutalii masuala mtambuko mbalimbali. Kunafaa kuwa na uhusiano kati ya stadi za masomo na masuala makuu.

Shughuli ya CSL jumuishi itakuwa ya shule nzima ambapo jamii yote ya shule itahusika (wanafunzi, wazazi/walezi, utawala wa shule na walimu). Wazazi/walezi ni washikadau muhimu katika kupanga na kutekeleza shughuli ya CSL. Ingawa walimu huongoza upangaji na utekelezaji wa shughuli ya CSL, wanafunzi walio na changamoto za kuona watatarajiwa kushiriki kikamilifu katika mchakato mzima.
Shughuli hii ya CSL hutoa fursa ya ukuzaji wa umilisi wa kimsingi na maadili mbalimbali. Mwalimu anatarajiwa kulenga umilisi na maadili tofautitofauti.

Tathmini ya shughuli ya CSL

Tathmini ya CSL jumuishi italenga vipengele 3 ambavyo ni: stadi kutokana na masomo mbalimbali yatakayojumuishwa katika shughuli hii, umilisi wa kimsingi uliokuzwa na maadili yaliyokuzwa. Tathmini inafaa kulenga mchakato mzima wa utekelezaji na matokeo ya mwisho ya shughuli. Mwalimu atatathmini wanafunzi katika vikundi akitumia vifaa mbalimbali kama vile ratiba ya ukaguzi, orodha hakiki, kiwango cha ukadiriaji na vifaa vingine faafu vya tathmini.

KIAMBATISHO 2:

MUHTASARI WA MBINU ZA KUTATHMINI, NYENZO ZA KUFUNDISHIA NA MAPENDEKEZO YA SHUGHULI NYINGINE ZILIZORATIBIWA ZA UJIFUNZAJI

MADA	MAPENDEKEZO YA MBINU ZA KUTATHMINI	MAPENDEKEZO YA SHUGHULI NYINGINE ZILIZORATIBIWA ZA UJIFUNZAJI
KUSIKILIZA NA KUZUNGUMZA	a) Kumakinikia jinsi mwanafunzi anavyotumia lugha katika mawasiliano b) Kujibu maswali c) Maigizo d) Kutambua k.m. kwenye orodha e) Kuambatanisha maneno na majibu f) Mijadala g) Mazungumzo h) Matumizi ya ishara za mwili k.v. ishara za uso, za mikono na mabega kuimarisha masimulizi yake i) Wanafunzi kufanyiana tathmini	1. Kazi ya kikundi 2. Vyama vya ushirika shuleni 3. Mijadala inayohusu masuala mtambuko mbalimbali 4. Ziara za nyanjani 5. Kutagusana na vyombo vya habari na vifaa vingine vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

KUSOMA	a) Kutunga sentensi k.m. kwa kutumia msamiati lengwa b) Kujibu maswali k.m. katika ufahamu c) Kutoa muhtasari wa ufahamu au matini yaliyosomwa d) Kusoma kwa sauti e) Wanafunzi kufanyiana tathmini f) Potfolio g) Shajara	1. Kazi ya kikundi 2. Vyama vya ushirika shuleni 3. Mijadala inayohusu masuala mtambuko mbalimbali 4. Ziara za nyanjani 5. Kutagusana na vyombo vya habari na vifaa vingine vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi
KUANDIKA	a) Kuandika tungo mbalimbali b) Wanafunzi kufanyiana tathmini c) Potfolio d) Shajara e) Mijadala kuhusu vidokezo vya insha	1. Kazi ya kikundi 2. Vyama vya ushirika shuleni 3. Mijadala inayohusu masuala mtambuko mbalimbali 4. Ziara za nyanjani 5. Kutagusana na vyombo vya habari na vifaa vingine vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi

SARUFI	a) Kutambua k.m. kwenye orodha b) Kuambatanisha maneno lengwa c) Kujaza mapengo d) Kutunga sentensi e) Kazi mradi	1. Kazi ya kikundi 2. Vyama vya ushirika shuleni 3. Ziara za nyanjani 4. Kutagusana na vyombo vya habari na vifaa vingine vya kidijitali vyenye teknolojia saidizi